

Login uczestnika

Pieczęć szkoły

.....

Data urodzenia uczestnika

--	--	--	--	--	--	--	--

Dzień   Miesiąc   Rok

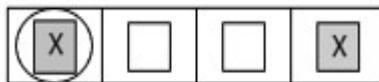
Wojewódzki Konkurs Geograficzny

dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego – stopień szkolny 2021/2022

Odkrywamy Nowy Świat

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera **17 stron**. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej przed rozpoczęciem rozwiązywania testu.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra piszącego czarnym lub niebieskim kolorem. Nie używaj korektora.
3. Test, do którego przystępujesz, zawiera **22 zadania**. Wśród nich są zadania zamknięte i zadania otwarte wymagające krótkiej odpowiedzi.
4. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź:

5. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, które możesz otrzymać za poprawnie wykonane polecenie.
6. W **zadaniach otwartych**, zapisz **pełne rozwiązania**, starannie i czytelnie, w miejscach wyznaczonych przy poszczególnych zadaniach. Pamiętaj, że pominięcie argumentacji lub istotnych obliczeń w rozwiązaniu zadania otwartego może spowodować, że za to rozwiązanie nie będziesz mógł dostać pełnej liczby punktów. Pomyłki przekreślaj (nie stosuj korektora).
7. Rozwiązując zadania, możesz korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora prostego oraz strony oznaczonej jako **brudnopis**. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
8. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, ani podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie możesz także zwracać się do komisji konkursowej w kwestiach dotyczących treści zadań.
9. Za rozwiązanie arkusza możesz uzyskać maksymalnie **60 punktów**. Do stopnia rejonowego zakwalifikują się uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej 80% punktów czyli **48 punktów**.
10. Na udzielenie odpowiedzi masz **60 minut**.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Szkolna Komisja Konkursowa (po rozkodowaniu pracy)

.....

Imię i nazwisko uczestnika

Liczba uzyskanych punktów ..... / 60

Młodzi Geografowie postanowili zwiedzić Amerykę Północną. Przygotowania do podróży obejmowały m.in. zadania przygotowane przez opiekuna Koła Młodych Geografów a rozpoczęto je zajęciami terenowymi w Wielkopolskim Parku Narodowym. Uczniowie wyruszyli więc pociągiem z Poznania do Puszczykówka.

Zadanie 1.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 3

Na mapie turystycznej w skali 1:50 000 zamieszczono fragment terenu znajdującego się na południe od Poznania. Znajdź na mapie stację PKP Puszczykówko. Uczniowie wyruszyli stąd czerwonym szlakiem turystycznym na trasie: Puszczykówko – Jeziory – Pożegowo – Niwka – Puszczykówko.

Uszereguj w kolejności zwiedzania obiekty geograficzne wymienione w tabeli i ponumeruj je od 1 (pierwszy napotkany obiekt) do 3 (ostatni obiekt na trasie).

Uwaga! Jeden obiekt nie pasuje do opisanej trasy.

Obiekt napotkany na trasie	Kolejność zwiedzania (wpisz numer od 1 do 3)
Gład Izabeli Dąbskiej	
Gład Zamojskiego	
Gład Leśników	
Gład Franciszka Jaśkowiaka	

Zadanie 2.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 1

Głazy napotkane na trasie są efektem działalności:

- A. akumulacyjnej wód fluwioglacjalnych.
- B. erozji wód fluwioglacjalnych.
- C. egzaracji łądolodu.
- D. akumulacyjnej łądolodu.

Zadanie 3.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 3

Wybierz trzy zdania prawdziwe.

- A. W Muzeum Przyrodniczym WPN południe słoneczne będzie wcześniej niż w Muzeum Arkadego Fiedlera.
- B. Jezioro Góreckie jest jeziorem polodowcowym rynnowym.
- C. Jezioro Skrzynka zarasta.
- D. Obszar przedstawiony na mapie jest obszarem staroglacjalnym.
- E. Rzeźba terenu przedstawionego na mapie jest bardziej urozmaicona w polu A2 niż w polu D2.
- F. Szlak czerwony z Pożegowa do Rezerwatu Bór Mieszany będzie w kierunku NW.

Zadanie 6.

Liczba uzyskanych punktów: / 1

W Pożegowie uczniowie weszli na wieżę widokową, by sprawdzić jakim azymutem muszą się kierować w celu dojścia do Muzeum Arkadego Fiedlera.

Wybierz prawidłową wartość azymutu, które wyznaczyli uczniowie spośród podanych:

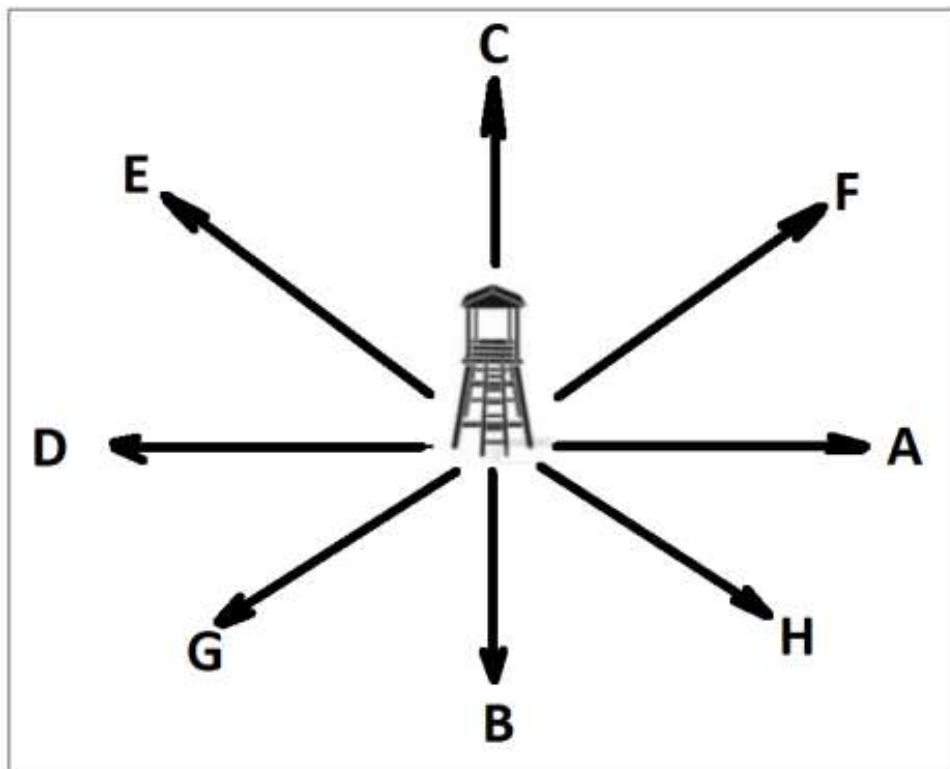

- A. 10°
- B. 45°
- C. 105°
- D. 245°

Zadanie 7.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 5

Na rysunku zaznaczono strzałkami A-H kierunki cienia, jakie rzucała w południe pierwszego dnia astronomicznej jesieni, wieża widokowa w Pożegowie. Uczniowie obserwowali cień rzucany przez wieżę. Zapytali opiekuna co spowodowało taki kierunek cienia.

Wybierz prawidłowe odpowiedzi spośród zapisanych kursywą tak, żeby wszystkie zdania były prawdziwe.

1. Wieża widokowa w Pożegowie rzucała cień w kierunku *A / B / C / D / E / F / G / H* .....
2. Długość cienia w południe słoneczne jest *dłuższa / krótsza* ..... niż przed zachodem Słońca.
3. Najdłuższy cień na półkuli północnej wieża rzuca *latem / zimą* .....
4. W Polsce wieża nigdy nie rzuci cienia w *trzech / pięciu* ..... kierunkach pokazanych na rysunku.
5. Zmiana długości cienia w ciągu roku jest skutkiem *ruchu obrotowego / ruchu obiegowego* ..... Ziemi.

Zadanie 9.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / **1**

Będąc z powrotem w Puszczykówku uczniowie udali się do Muzeum Arkadego Fiedlera, by obejrzeć replikę galeonu Santa Maria w skali 1:1. „3 sierpnia 1492 roku z niewielkiego hiszpańskiego portu Palos wypłynęły w kierunku zachodnim trzy statki - "Santa Maria", "Nina" i "Pinta". Dowodził nimi Admirał Oceanu i Wicekról Indii”.

Fot. Muzeum Arkadego Fiedlera

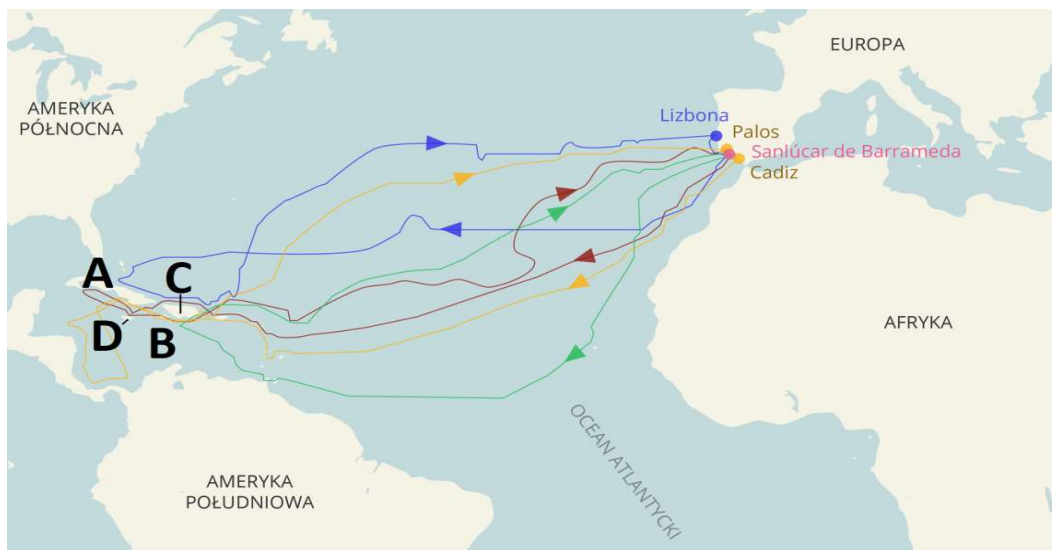
Podaj imię i nazwisko podróżnika, wymienionego w tekście:

.....

Zadanie 10.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / **4**

Na schemacie przedstawiono wyprawy Krzysztofa Kolumba.

Wyprawy Krzysztofa Kolumba

— pierwsza — druga — trzecia — czwarta

Rozpoznaj i podaj nazwy trzech wysp oraz jednego akwenu wodnego oznaczonych na schemacie literami A-D.

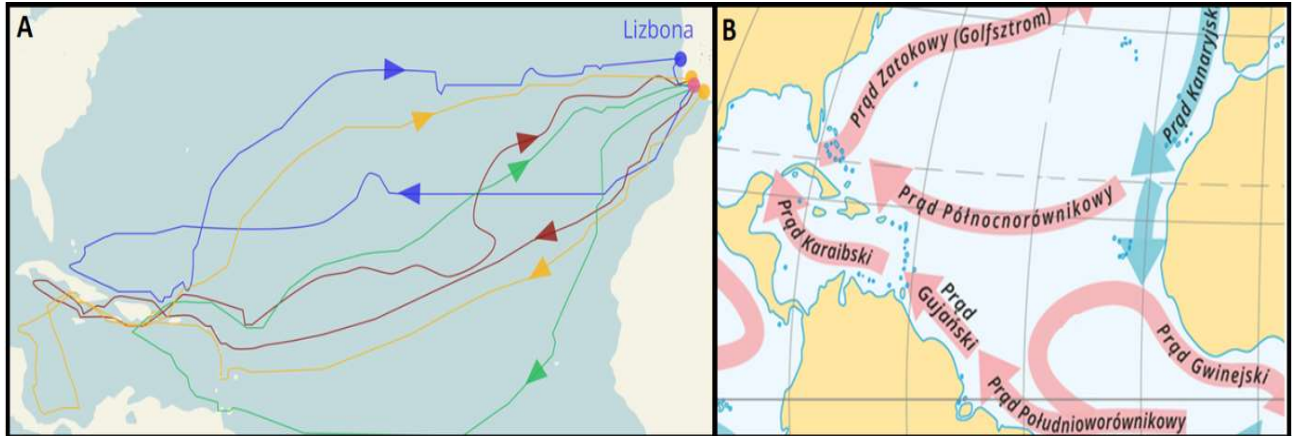
- A - .....
- B - .....
- C - .....
- D - .....

Zadanie 11.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 2

Rysunek **A** przedstawia cztery wyprawy Krzysztofa Kolumba a rysunek **B** – cyrkulację prądów morskich na środkowym Atlantyku.

Na podstawie rysunków **A** i **B** przedstaw związek między kierunkami wypraw Kolumba a cyrkulacją prądów morskich za pomocą dwóch przykładów.

1. ....
.....
.....

2. ....
.....
.....

Zadanie 12.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 1

Od którego z wielkich odkrywców wzięto nazwę Ameryki:

- A. Krzysztof Kolumb
- B. Herman Cortez
- C. Ferdinand Magellan
- D. Amerigo Vespucci

Zadanie 13.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 5

Przyporządkuj prawidłowo cechy do ciał niebieskich w Układzie Słonecznym. Uzupełnij tabelę wpisując po jednej literze do właściwych komórek.

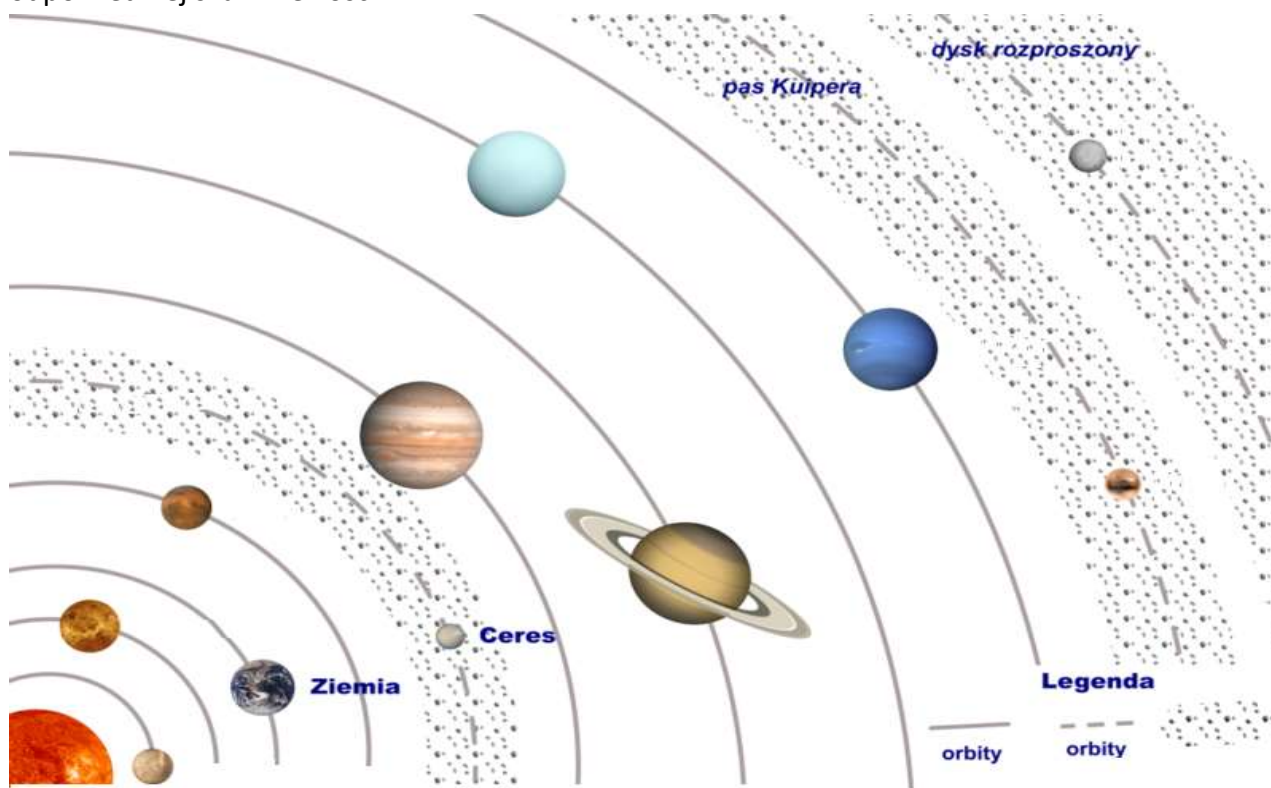
- A. Ich największe nagromadzenie znajduje się między Marsem a Jowiszem.
- B. Ich budowę cechuje metaliczne jądro i skalny płaszcz. Wokół nich krąży mało satelitów naturalnych lub nie ma ich wcale.
- C. Największe ciało niebieskie w Układzie Słonecznym.
- D. Pozostałości po etapie formowania się Układu Słonecznego. Są zbudowane z żelaza lub skał. Często spadają na powierzchnię Ziemi – w Poznaniu stworzono rezerwat poświęcony ich kraterom.
- E. Przylatują do Układu Słonecznego spoza niego. Zbudowane są z głowy (jądro i koma) oraz warkocza.
- F. Ich budowę cechuje skaliste jądro i płaszcz helowy. Mają bardzo gęstą atmosferę i krąży wokół nich wiele satelitów naturalnych.
- G. Ciała niebieskie niewielkich rozmiarów o prawie kulistym kształcie, które krążą wokół Słońca, jednak nie oczyściły sąsiedztwa swoich orbit z innych obiektów.

	Gwiazda	Planety wewnętrzne	Planety zewnętrzne	Planety karłowate	Meteoroidy
Wpisz literę					

Zadanie 14.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 1

Na schemacie przedstawiono budowę Układu Słonecznego. Nie uwzględniono na nim odpowiedniej skali wielkości.

Oceń prawdziwość poniższych twierdzeń i wskaż zdanie prawdziwe.

- A. W Układzie Słonecznym występuje nieskończenie wiele gwiazd.
- B. Wenus nie posiada atmosfery, gdyż znajduje się zbyt blisko Słońca.
- C. Planety wewnętrzne szybciej obiegają Słońce niż planety zewnętrzne.
- D. Planety wewnętrzne szybciej poruszają się wokół własnej osi niż planety olbrzymy.

Zadanie 15.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 1

Gdy Kolumb pływał do Nowego Świata obowiązywał kalendarz juliański. W XVI wieku zaczął obowiązywać kalendarz gregoriański. Cywilizacje Majów i Azteków również posiadały umiejętność rachuby czasu.

Wybierz poprawne dokończenie zdania.

Kalendarze: gregoriański, Majów i aztecki należą do grupy kalendarzy

- A. księżycowych.
- B. słonecznych.
- C. słoneczno-księżycowych.
- D. żadne z powyższych.

Zadanie 16.

Liczba uzyskanych punktów: ___/2

Wybierz spośród poniżej wymienionych dwa lata przestępne wg kalendarza gregoriańskiego.

1850

1800

1974

1996

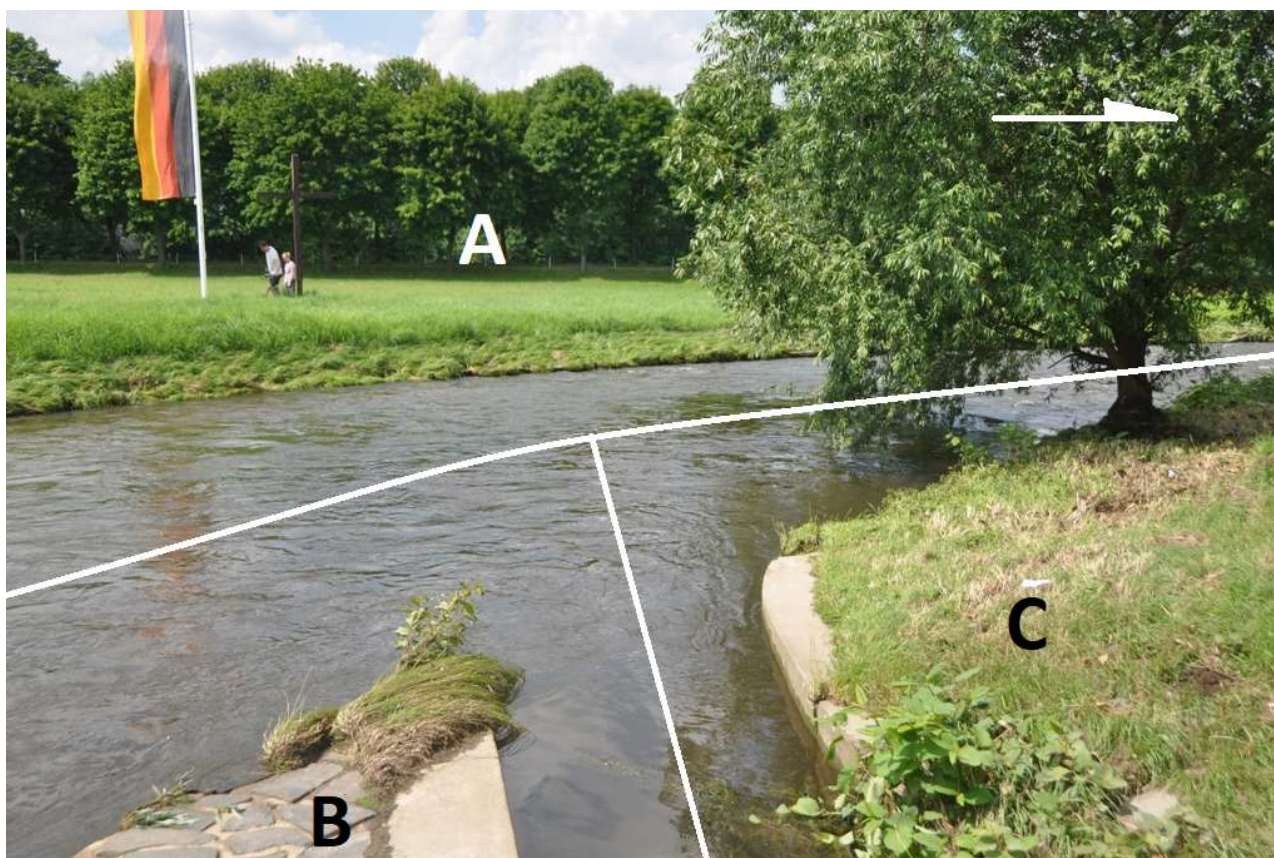
2000

2022

Zadanie 17.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 4

Na fotografii pokazano trójstyk jednej z granic Polski. Granice państw zaznaczono białą linią a państwa oznaczono literami A, B, C. Strzałka wskazuje kierunek północy.

Rozpoznaj państwa przedstawione na fotografii i podaj nazwę rzeki granicznej oddzielającej kraj A od krajów B i C.

Państwo A: .....

Państwo B: .....

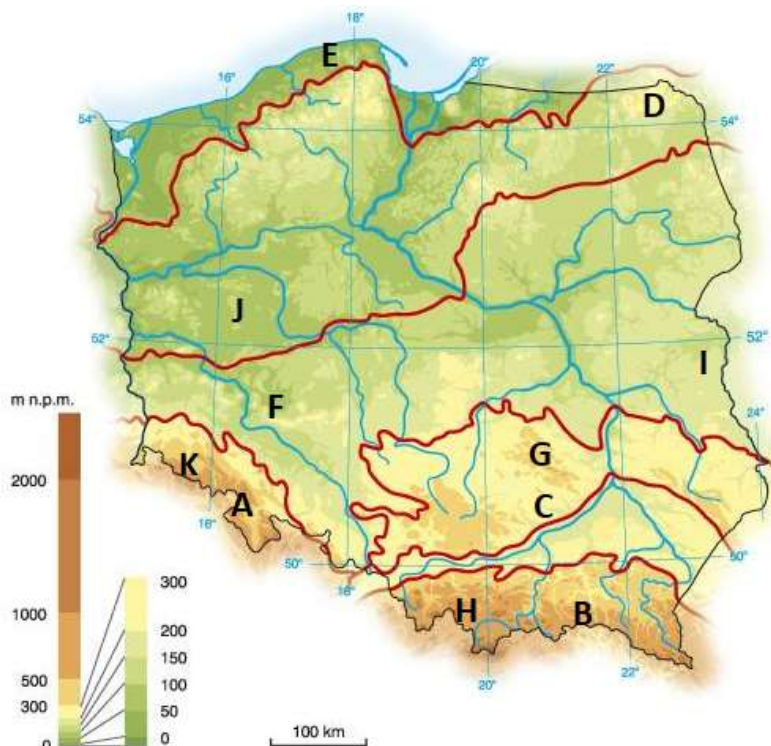
Państwo C: .....

Nazwa rzeki granicznej: .....

Zadanie 18.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 6

Na mapie pasów ukształtowania powierzchni Polski zaznaczono literami A-K wybrane krainy geograficzne Polski.

Uzupełnij tabelę. Rozpoznaj po opisach krainę geograficzną Polski i dobierz, spośród wymienionych poniżej, ich nazwy oraz literę, którą oznaczono je na mapie.

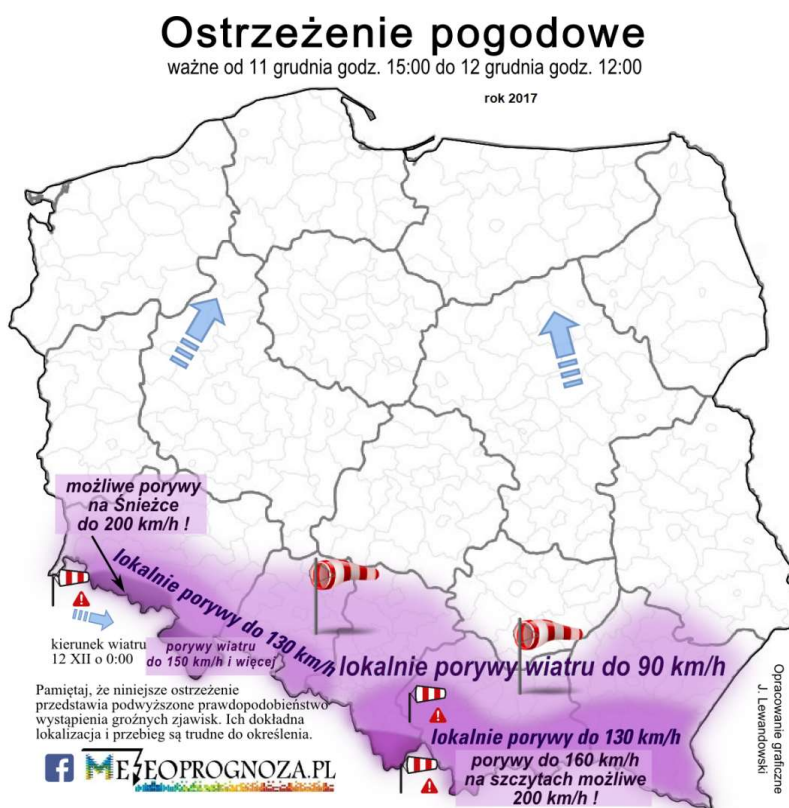
Krainy geograficzne: *Polesie Lubelskie, Góry Stołowe, Wybrzeże Słowińskie, Niecka Nidziańska, Pojezierze Poznańskie, Beskid Niski, Pojezierze Suwalskie, Góry Świętokrzyskie, Nizina Śląska, Karkonosze, Masyw Babiej Góry*

Lp.	Opis	Kraina geograficzna	Oznaczenie na mapie (wpisz literę)
1.	Krajobraz młodych gór. Obszar powstał dzięki zjawiskom plutonicznym w paleozoiku a następnie został wypiętrzony, zdenudowany i przeobrażony przez lokalne zlodowacenia górskie w plejstocenie. Rzeźba ma charakter młodoglacjalny z jeziorami cyrkowymi.		
2.	Należy do najmłodszych obszarów pod względem rzeźby w Polsce. Kształtują go: akumulacyjna działalność fal morskich i wiatru.		
3.	Nizinny obszar staroglacjalny z licznymi jeziorami krasowymi. Na jego terenie utworzono park narodowy.		

Zadanie 19.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 2

Na mapie przedstawiono ostrzeżenie pogodowe z 11 grudnia 2017 roku.

Wybierz dwa zdania prawdziwe:

- A. Ostrzeżenie dotyczy możliwości wystąpienia trąby powietrznej.
- B. Ostrzeżenie dotyczy wiatru typu fenowego.
- C. Przy tym zjawisku pogodowym dochodzi do odwilży.
- D. Przy tym zjawisku pogodowym dochodzi do występowania inwersji temperatury.

Zadanie 20.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 2

Zapoznaj się z tekstem dotyczącym sytuacji pogodowej w Polsce.

"W poniedziałek nad ranem na Kasprowym Wierchu było minimalnie -4°C , a w Zakopanem aż -10°C . Tym samym na Śnieżce odnotowano -6°C , a w Jeleniej Górze -11°C ."

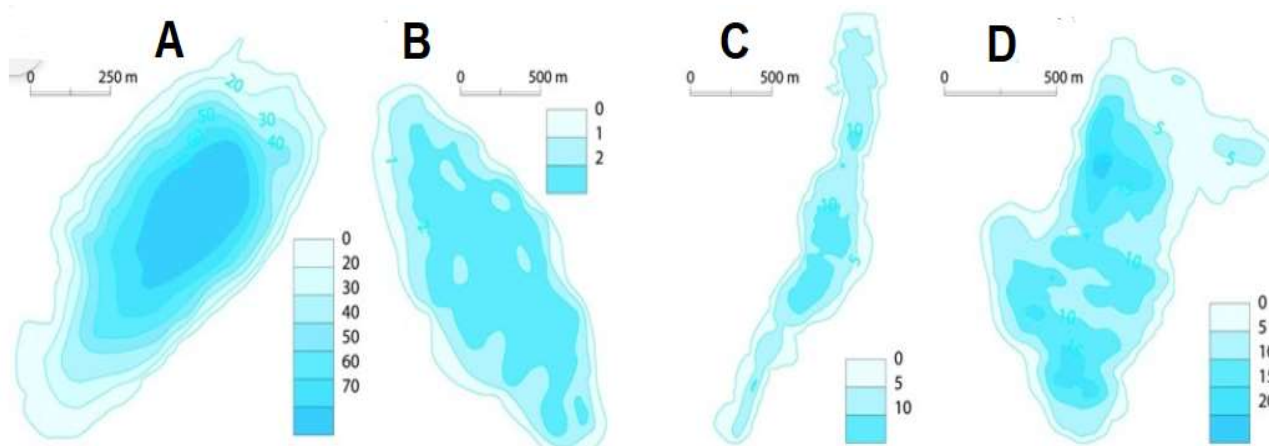
Wybierz dwa zdania prawdziwe dotyczące zacytowanej sytuacji pogodowej w Polsce.

- A. Opisane dane klimatyczne odnoszą się do inwersji temperatury.
- B. Wraz z wysokością wartości temperatur maleją.
- C. Skutkiem opisywanego zjawiska jest nagromadzenie zanieczyszczeń atmosfery w dolnej warstwie powietrza.
- D. Opisane zjawisko jest charakterystyczne dla wiatrów typu fenowego.

Zadanie 21.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 4

Na rysunkach przedstawiono plany batymetryczne wybranych jezior.

Do podanych typów genetycznych mis jeziornych dobierz prawidłowo przykład jeziora oraz literę opisującą właściwy rysunek.

Uzupełnij tabelę.

Przykłady jezior: Łebsko, Gopło, Czarny Staw pod Rysami, Śniardwy, Jeziorsko.

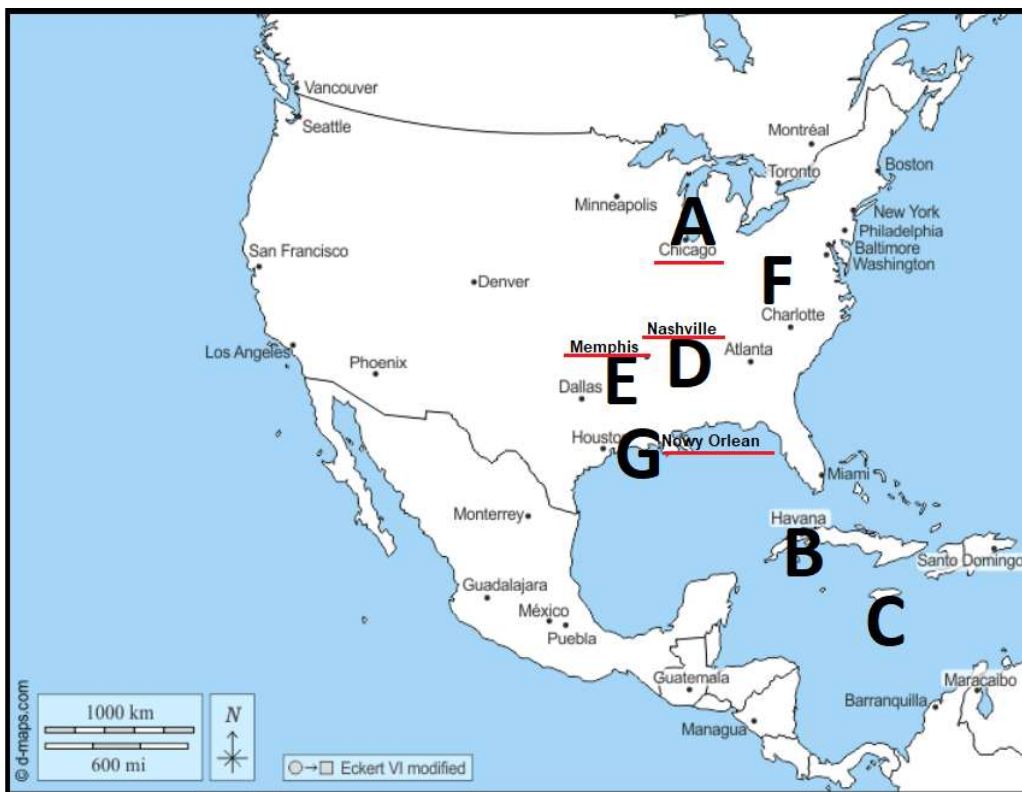
Lp.	Typ genetyczny misy jeziornej	Przykład jeziora	Rysunek (wpisz literę)
1.	Jezioro polodowcowe morenowe		
2.	Jezioro przybrzeżne		

Zadanie 22.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 5

Przygotowując się do wyjazdu uczniowie zapoznali się również z kulturą amerykańską. Postanowili dowiedzieć się więcej o muzyce, której słuchali na co dzień.

Na mapie zaznaczono literami **A - G** miejsca nierozzerwalnie związane z różnymi stylami muzycznymi charakterystycznymi dla tego kontynentu.

Przyporządkuj odpowiednie miejsce do podanych w tabeli stylów muzyki amerykańskiej. Wysłuchaj przykładów muzycznych, które mogą być pomocne w prawidłowym przyporządkowaniu.

Lp.	Styl w muzyce	Miejsce/region (wpisz literę)
1.	jazz	
2.	country	
3.	reggae	
4.	rock&roll	
5.	salsa	

Wypełnia Szkolna Komisja Konkursowa

Liczba uzyskanych punktów: ...../60

.....
Podpis nauczyciela oceniającego (imieniem i nazwiskiem)

Login uczestnika

Pieczęć szkoły

.....

Data urodzenia uczestnika

--	--	--	--	--	--	--	--

Dzień   Miesiąc   Rok

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego

„Odkrywamy Nowy Świat”

STOPIEŃ REJONOWY

Rok szkolny 2021/2022

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera 20 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera **21 zadań**. Wśród nich są zadania zamknięte i zadania otwarte wymagające krótkiej odpowiedzi.
5. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź:

6. Przy każdym zadaniu podano ilość punktów, które możesz otrzymać za poprawnie wykonane polecenie.
7. W **zadaniach otwartych**, zapisz **pełne rozwiązania**, starannie i czytelnie, w miejscach wyznaczonych przy poszczególnych zadaniach. Pamiętaj, że pominięcie argumentacji lub istotnych obliczeń w rozwiązaniu zadania otwartego może spowodować, że za to rozwiązanie nie będziesz mógł dostać pełnej liczby punktów. Pomyłki przekreślaj (nie stosuj korektora).
8. Redagując odpowiedzi do zadań, możesz wykorzystać miejsca opatrzone napisem **Brudnopis**. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
9. Możesz korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora prostego.
10. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, ani podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie możesz także zwracać się do Komisji Konkursowej w kwestiach dotyczących treści zadań.
11. Za rozwiązanie arkusza możesz uzyskać maksymalnie **80 punktów**. Do stopnia wojewódzkiego zakwalifikują się uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **68 punktów**.
12. Na udzielenie odpowiedzi masz **90 minut**.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja Konkursowa (po rozkodowaniu pracy)

.....

Imię i nazwisko uczestnika

Liczba uzyskanych punktów ...../80

STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego 2021/2022

Grupa Młodych Geografów, uczęszczających na zajęcia Koła Geograficznego, postanowiła wyruszyć w kierunku Nowego Świata. W tym celu opracowali plan podróży, podzielili się na grupy i zdecydowali się wspólnie wyruszyć z Poznania do różnych miast na obszarze Ameryki Północnej by zbadać interesujące ich problemy tego kontynentu. Zapoznaj się z wrażeniami z ich podróży i odpowiedz na pytania.

Zadanie 1.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 2

Uczniowie biorący udział w projekcie swoją podróż rozpoczęli na lotnisku Ławica w Poznaniu skąd polecili samolotem do Amsterdamu, gdzie przesiadli się na samolot interkontynentalny, którym polecili na lotnisko O'Hare w Chicago.

Na zdjęciu przedstawiono oświetlenie Ziemi w momencie startu samolotu w Amsterdamie.

Wybierz prawidłowe wyrażenia, spośród zapisanych kursywą, tak aby zdania były prawdziwe.

1. W czasie podróży uczniowie lecieli podczas *dnia i nocy* / *dnia* / *nocy* .....
2. Różnice czasu pomiędzy Europą a Ameryką Północną wynikają z ruchu *wirowego* (*obrotowego*) / *obiegowego* ..... Ziemi.

Zadanie 3.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 1

Wyjaśnij przyczynę powstania różnicy w czasie pomiędzy tym, co uczniowie zauważyli na zegarach zamieszczonych na lotniskach w Poznaniu, Amsterdamie i Chicago, a faktycznym czasem trwania podróży.

.....

.....

.....

.....

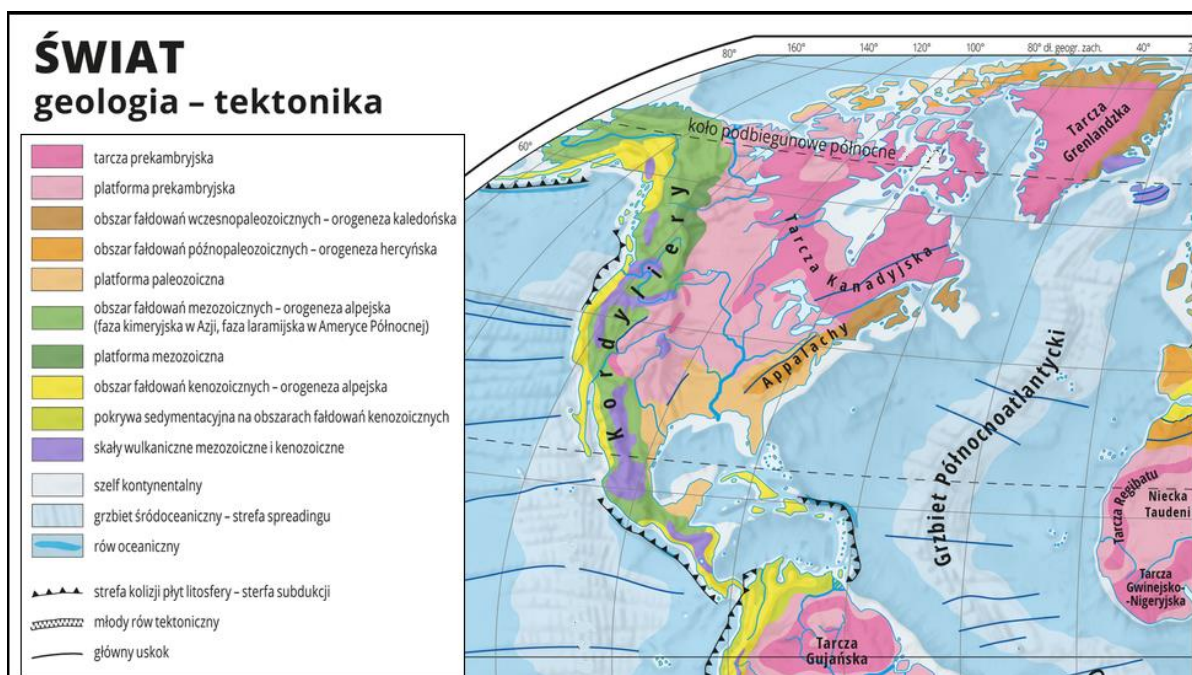
.....

Zadanie 4.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 4

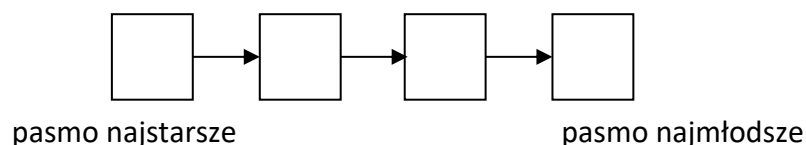
Grupa Młodych Wielkopolan, zainteresowana zjawiskami geologicznymi na kontynencie amerykańskim, koncentrowała swoją wyprawę na obszarach, które powstały na skutek procesów endogenicznych.

Na mapie zaznaczono główne jednostki tektoniczne.

Na podstawie mapy uszereguj w kolejności powstania, od najstarszego do najmłodszego, wymienione poniżej pasma górskie. Wpisz w pola litery w odpowiedniej kolejności.

- A. Appalachy Północne   B. Góry Nadbrzeżne   C. Appalachy Południowe   D. Góry Brookska

Zadanie 5.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 1

Młodzi geografowie musieli zobaczyć jeden z najstłyniejszych wulkanów świata – Mount St. Helens', leżący w Górach Kaskadowych. Jego erupcja z 18 maja 1980 roku była jedną z najsilniejszych w czasach nowożytnych.

Na fotografiach przedstawiono Mount St. Helens' przed i po erupcji.

Przed erupcją

Po erupcji

Podaj nazwę elementu wulkanu, który oznaczono na fotografii po erupcji literą X.

Element ten powstał na skutek rozerwania stożka i wyrzucenia w powietrze materiału skalnego oraz osunięcia zbocza wulkanu.

Nazwa elementu: .....

Zadanie 6.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 3

Przed erupcją

Po erupcji

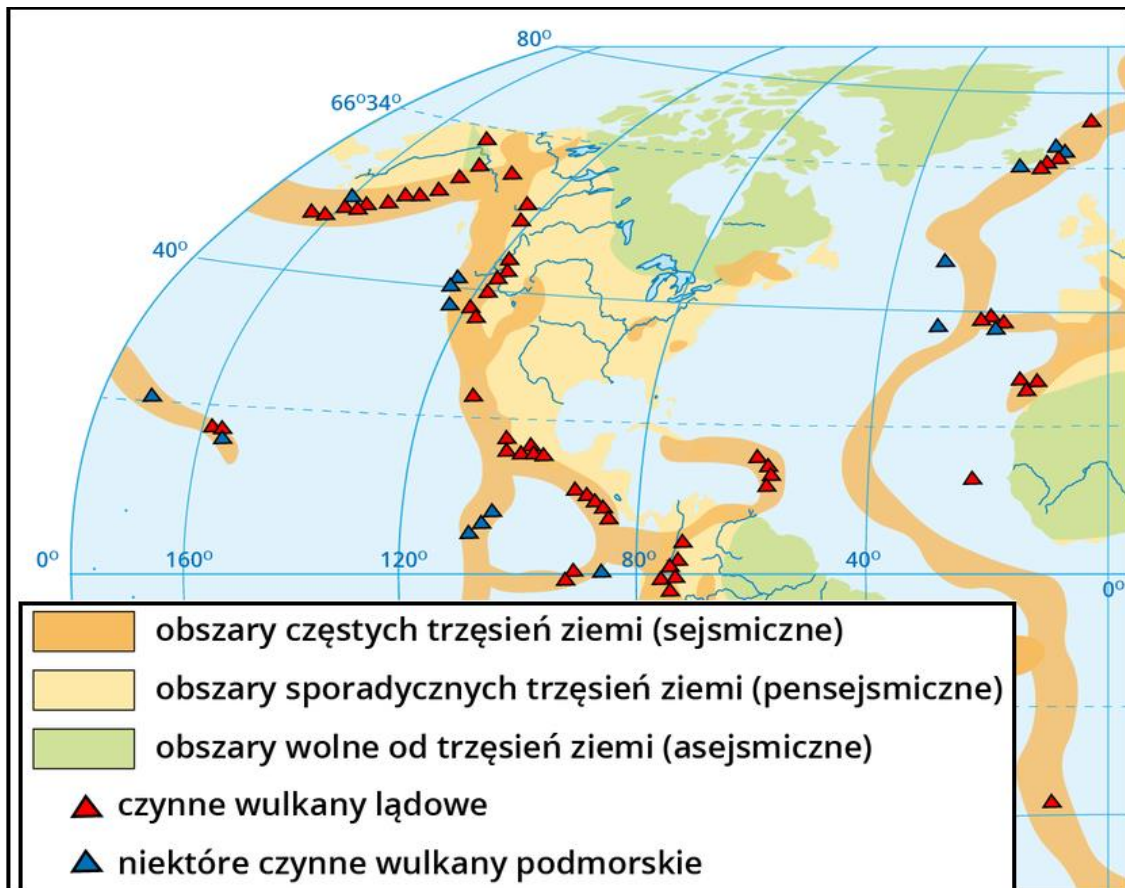
Wybierz trzy zdania prawdziwe:

- A. Mount St. Helens' jest wulkanem efuzywnym.
- B. Mount St. Helens' to stratowulkan.
- C. Erupcji towarzyszyły lahary – spływy błotne.
- D. Erupcji towarzyszyły gwałtowne wypływy lawy zasadowej.
- E. Mount St. Helens' ma budowę wulkanu tarczowego.
- F. Podczas erupcji do atmosfery dostały się tony materiału piroklastycznego i popiołów.

Zadanie 7.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 2

Na mapie zaznaczono obszary o różnej aktywności sejsmicznej oraz wybrane czynne wulkany w Ameryce Północnej.

Wykaż związek między obszarami częstych trzęsień ziemi i obszarami aktywnymi wulkanicznie oraz podaj przyczynę występowania na tych obszarach czynnych wulkanów i trzęsień ziemi.

Związek:

.....
.....
.....
.....

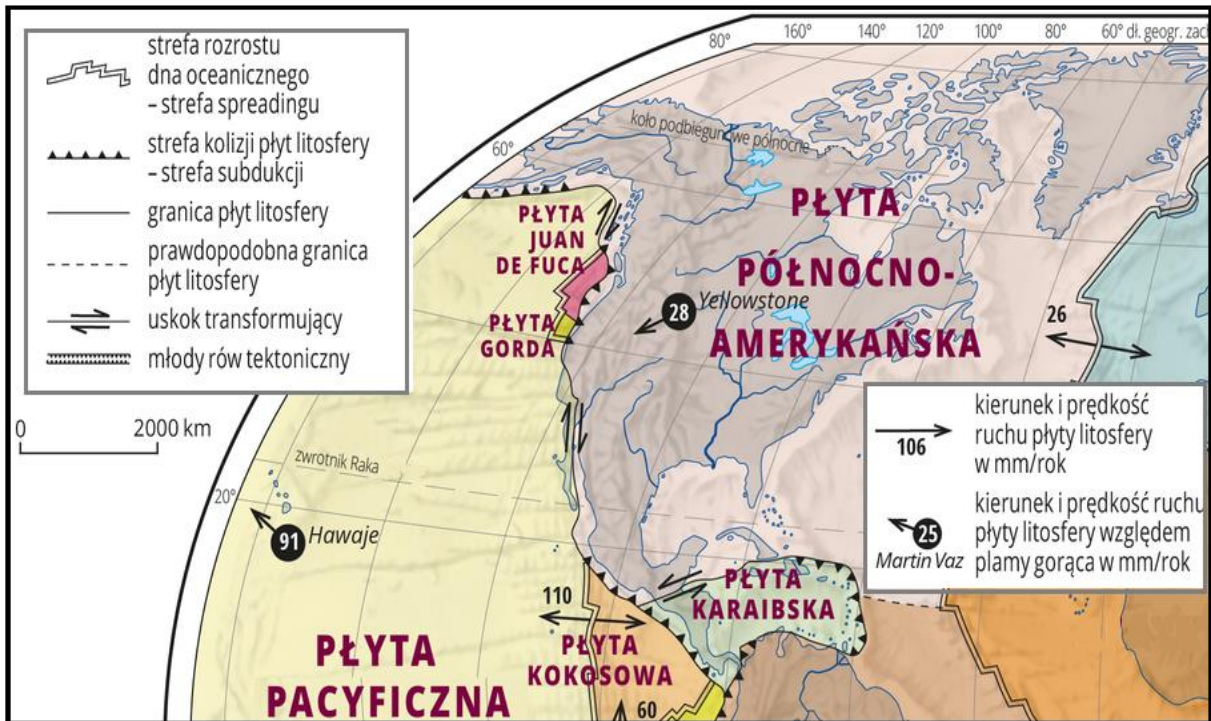
Przyczyna:

.....
.....
.....
.....

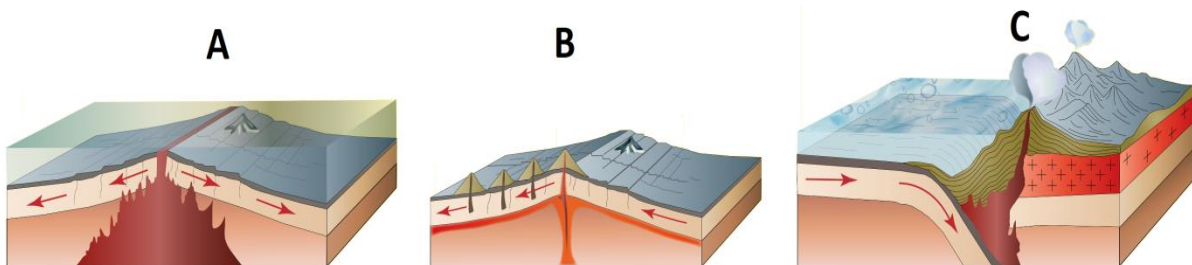
Zadanie 8.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 5

Mapa przedstawia płyty litosfery w Ameryce Północnej.

Na rysunkach A, B, C przedstawiono trzy procesy powstawania wulkanów.

Do podanych obszarów aktywnych wulkanicznie dobierz prawidłowo rysunek opisujący powstanie wulkanów na tych obszarach. Wpisz X w odpowiednie komórki tabeli.

Obszar wulkaniczny	Rysunek A	Rysunek B	Rysunek C
Małe Antyle			
Sierra Madre			
Grzbiet Północnoatlantycki			
Półwysep Alaska			
Hawaje			

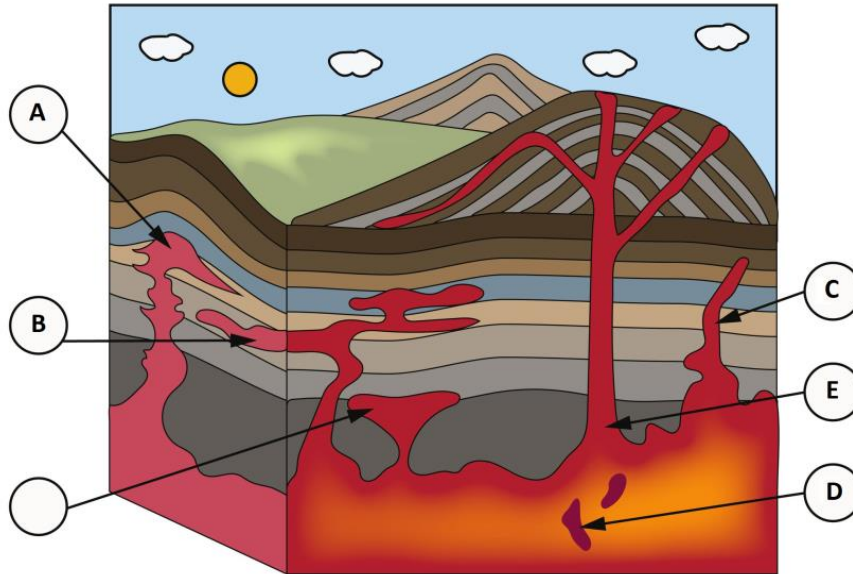

Zadanie 9.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 4

Zjawiskom wulkanicznym towarzyszą zjawiska plutoniczne. Dzięki nim w Ameryce Północnej pozyskuje się wiele surowców mineralnych.

Na rysunku przedstawiono typy intruzji magmowych, które oznaczono literami A-E.

Dobierz do podanych poniżej intruzji magmowych literę, którą opisano je na rysunku.

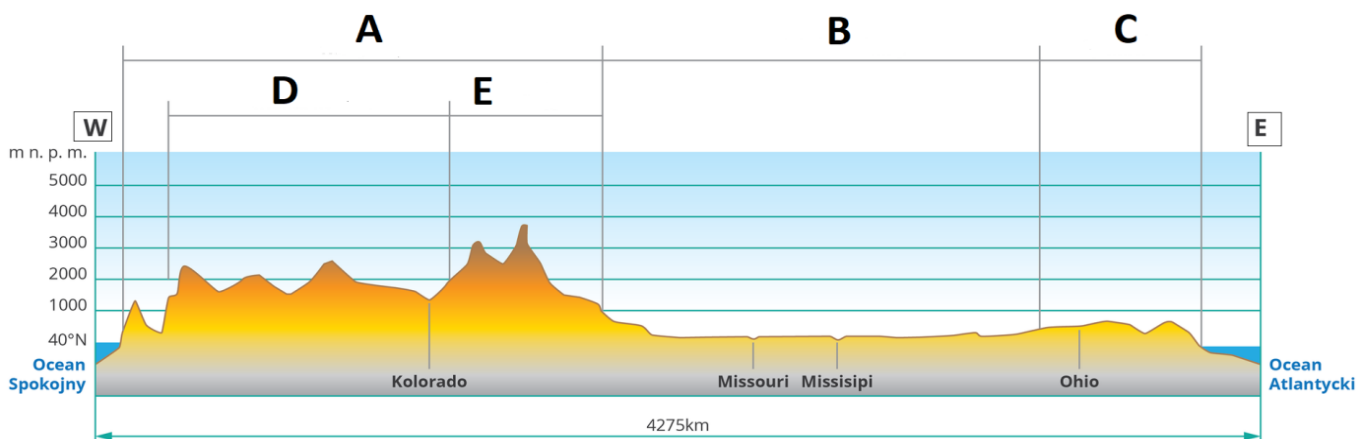
- a) sill – ..... b) batolit – ..... c) lakkolit – ..... d) dajka – .....

Zadanie 10.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 4

Uczniowie zwrócili uwagę na charakterystyczne ukształtowanie powierzchni Ameryki.

Profil terenu przez Amerykę Północną wzdłuż 40°N

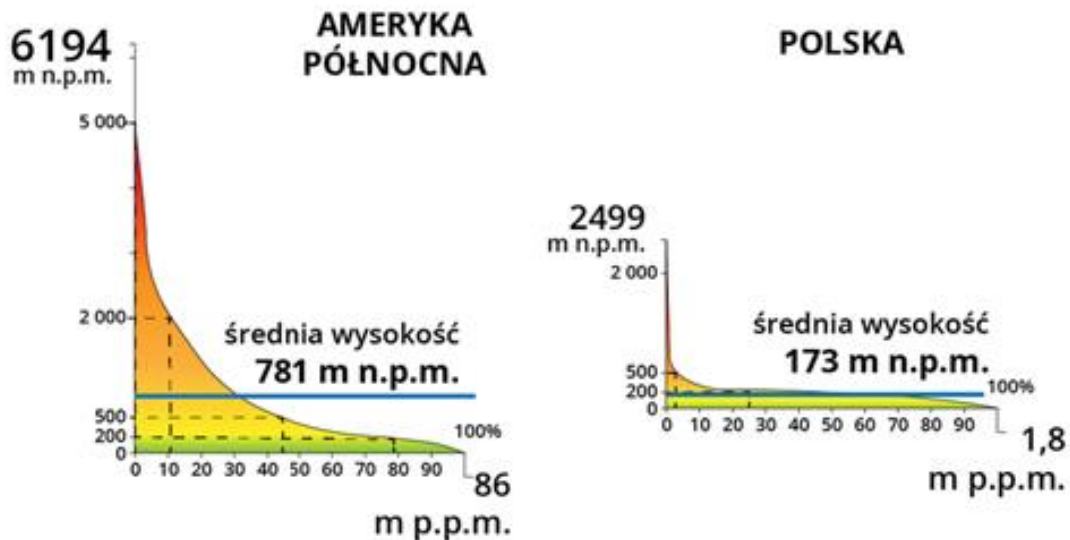
Do podanych jednostek geograficznych dobierz właściwą literę, spośród tych, zaznaczonych na rysunku.

- a) Wielkie Równiny - ..... b) Góry Skaliste - ..... c) Appalachy - ..... d) Kordyliery - .....

Zadanie 11.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 4

Na wykresach przedstawiono krzywe hipsograficzne Ameryki Północnej i Polski.

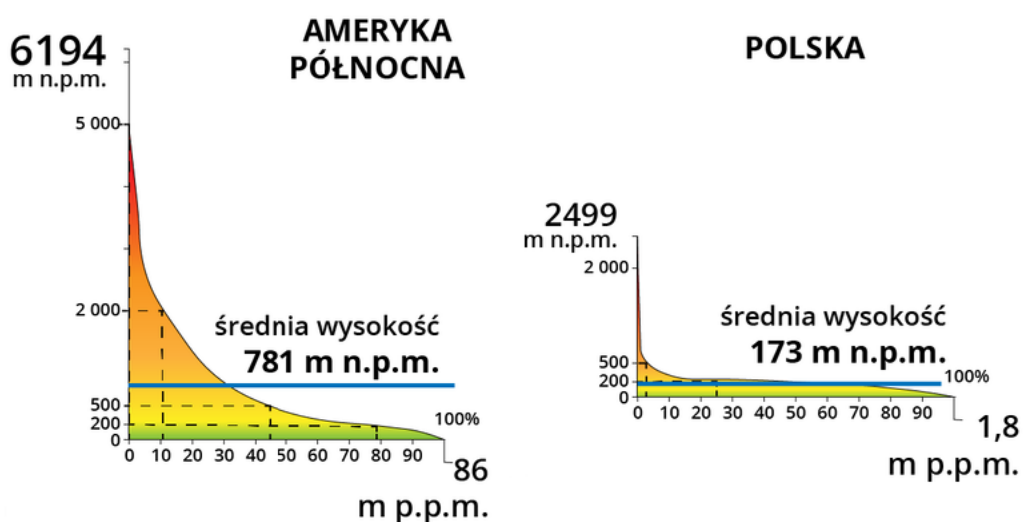

Podaj nazwy najwyższych szczytów i najgłębszych depresji w Ameryce i w Polsce. Uzupełnij tabelę.

	Ameryka Północna	Wysokość n.p.m. [m]	Polska	Wysokość n.p.m. [m]
Najwyższy szczyt		6149		2499
Depresja		- 86		- 1,8

Zadanie 12.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 1

Wybierz zdanie prawdziwe:

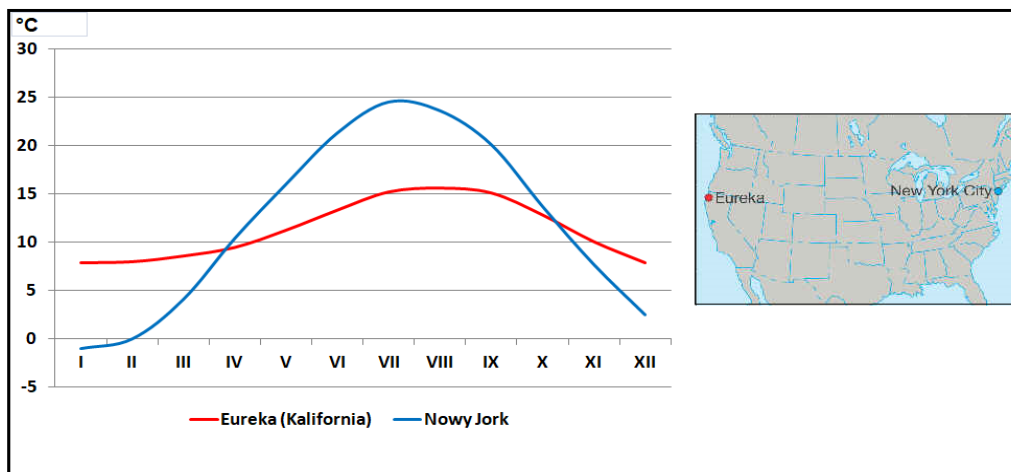
- a) Ameryka Północna jest kontynentem nizinnym
- b) 50% powierzchni Ameryki Północnej osiąga 500 m n.p.m.
- c) ok. 10% Ameryki Północnej osiąga 2000 m n.p.m.
- d) 10% powierzchni Polski osiąga 500 m n.p.m.

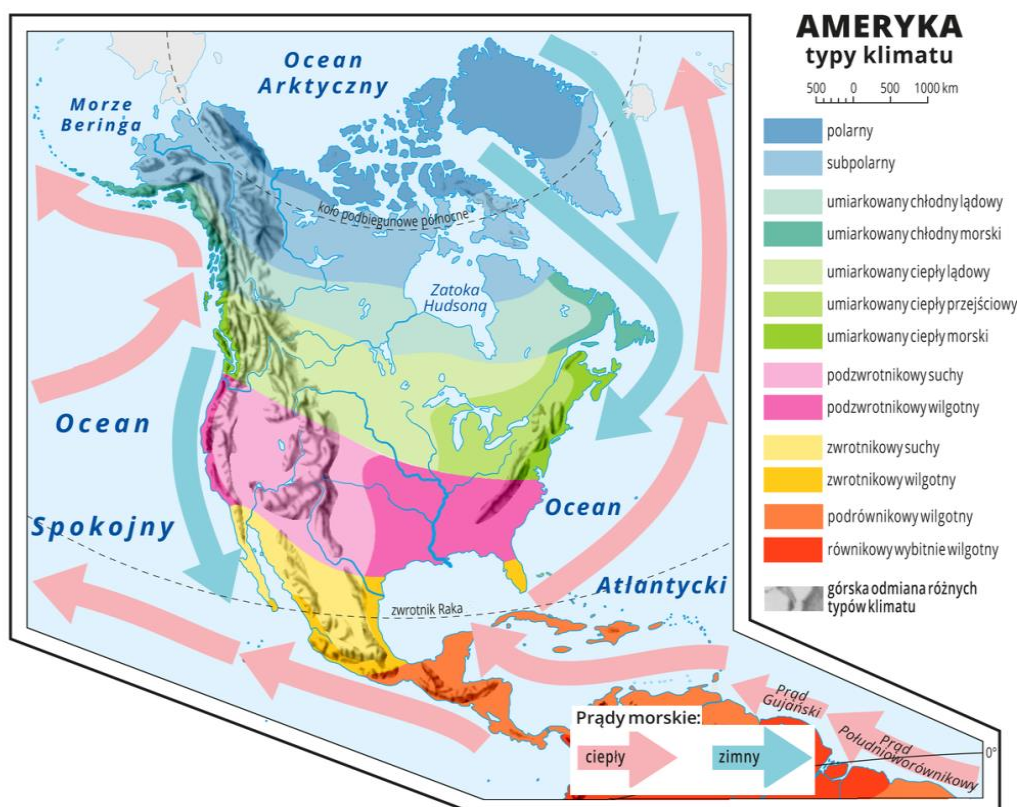
Zadanie 14.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 3

Na wykresie przedstawiono rozkład średnich miesięcznych temperatur dla Eureka w Kalifornii i dla Nowego Jorku.

Mapa przedstawia główne typy klimatów w Ameryce Północnej.

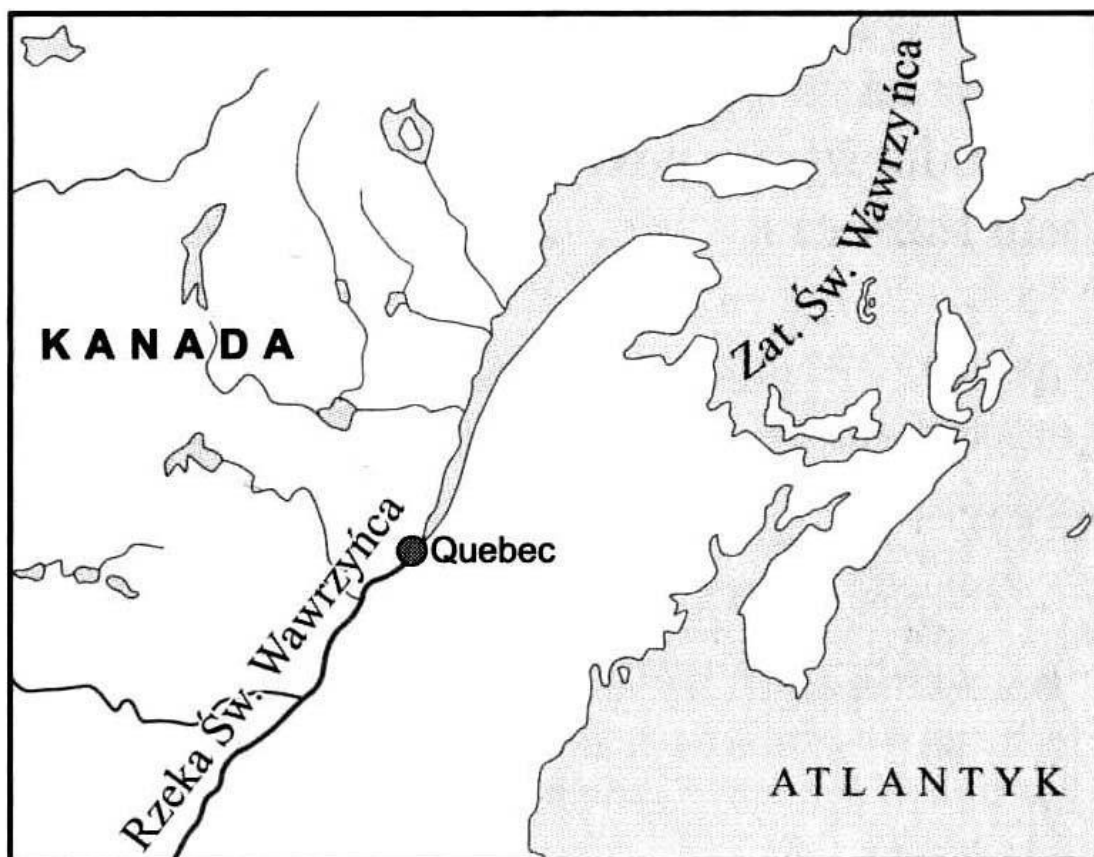
Oceń prawdziwość poniższych twierdzeń. Do zdań prawdziwych dopisz literę P, a do nieprawdziwych – literę N.

1. Eureka i Nowy Jork leżą w tej samej strefie klimatycznej - .....
2. Na klimat Eureka wpływa zimny Prąd Kalifornijski - .....
3. Nowy Jork cechuje się większą roczną amplitudą temperatury niż Eureka - .....

Zadanie 15.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 4

Na rysunku zaznaczono niebieską kropką jedną z zatok Oceanu Atlantyckiego. Występuje tu największa na świecie amplituda jednego z ruchów wody morskiej. Nasi uczniowie nie mogli nie obejrzeć tego zjawiska. Zjawili się na jej wybrzeżu podczas pełni Księżyca, gdy amplituda poziomu wody jest największa.

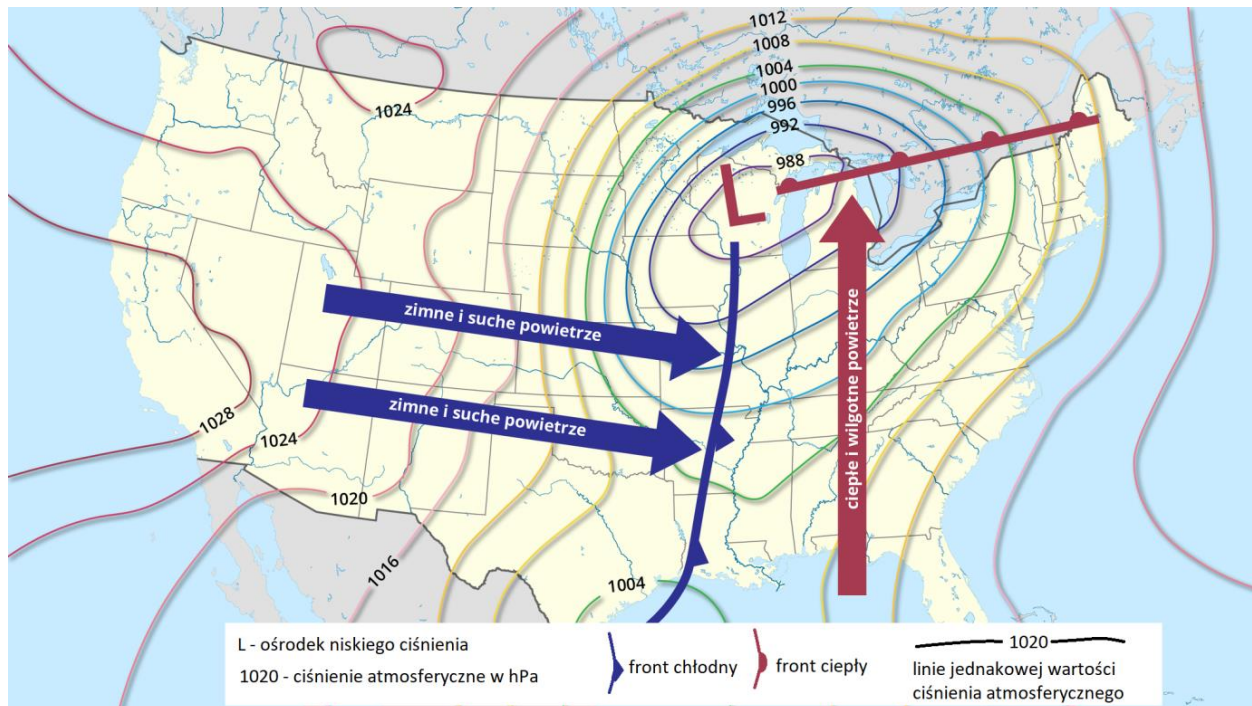
Uzupełnij zdania.

1. Młodzi Geografowie pojechali na wybrzeże Zatoki (*podaj nazwę zatoki*) .....,
leżącej w Kanadzie.
2. Występują tutaj największe (*podaj nazwę ruchu wody morskiej*) .....
3. W czasie pełni Księżyca amplituda poziomu wody w tym miejscu może osiągnąć nawet 20
metrów. Spowodowane jest to (*podaj przyczynę ruchu wody*) .....
.....
4. Różnicę poziomu wody, występującą w ciągu 12h i 27 minut, wykorzystuje się gospodarczo
m.in. do produkcji (*podaj nazwę produktu*) .....

Zadanie 16.

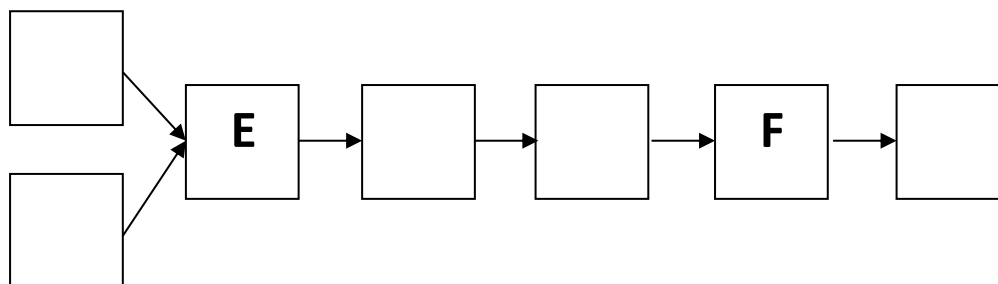
Liczba uzyskanych punktów: ___ / 5

Na rysunku przedstawiono sytuację synoptyczną, która miała miejsce w momencie wystąpienia największego tornada w Stanach Zjednoczonych o sile EF5 w 1974 roku.

Na podstawie rysunku i własnej wiedzy utóż ciąg przyczynowo-skutkowy dotyczący powstawania i rozwoju tornada.

- A. powstanie chmur burzowych i ich rozwój aż do superkomórki;
- B. napływ chłodnego i suchego powietrza ze wschodu na dużej wysokości;
- C. powstanie mezocyklonu – leja obracającego się wokół własnej osi;
- D. różnica ciśnienia atmosferycznego między wnętrzem leja a jego otoczeniem, wynosząca nawet 100 hPa, powoduje przemieszczanie się leja;
- E. **sptywanie zimnego i suchego powietrza oraz silne wznoszenie się ciepłego i wilgotnego powietrza;**
- F. **silny prąd zstępujący powoduje dotknięcia powierzchni ziemi przez lej;**
- G. napływ ciepłego i wilgotnego powietrza przy powierzchni ziemi od południa.

Zadanie 17.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 1

Jak nazywamy obszar zaznaczony na rysunku, na którym występuje najwięcej tornad w Stanach Zjednoczonych?

Odpowiedź: .....

Zadanie 18.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 6

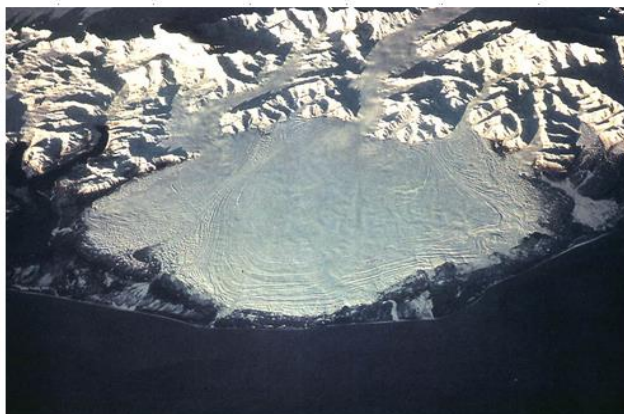
Część Młodych Geografów interesujących się glaciologią, szczególnie ucieszyła się na zajęcia terenowe w Ameryce Północnej. To właśnie na tym kontynencie można zobaczyć jeden z dwóch lądolodów na Ziemi, najdłuższy lodowiec typu himalajskiego (tzw. lodowiec dendryczny), czy też największy na świecie lodowiec piedmontowy (podgórski).

Na fotografiach **A-D** zaznaczono cztery wybrane lodowce w Ameryce Północnej.

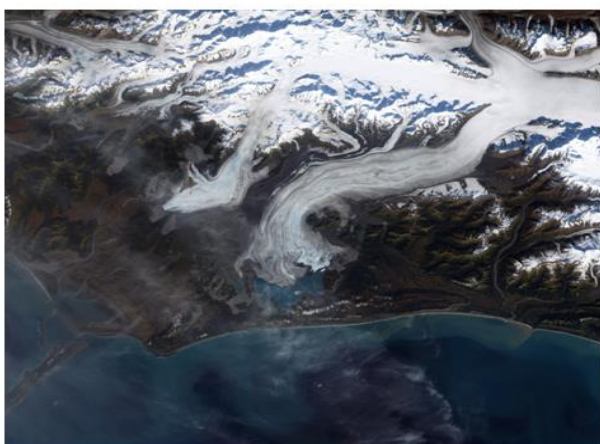
STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego 2021/2022

A

B

C

D

Źródło. Fot. A i D – Wikipedia, fot. B i C – NASA

Rozpoznaj po opisie typ lodowca i dobierz do niego prawidłowo nazwę oraz literę opisującą właściwą fotografię. Uzupełnij tabelę.

Typy lodowców do wyboru: karowy, dolinny, dendryczny (himalajski), piedmontowy, kontynentalny (lądolód).

Nazwy lodowców do wyboru: lądolód Grenlandii, lodowiec Baltoro, lodowiec Beringa, lodowiec Malaspina, lodowiec Hubbarda.

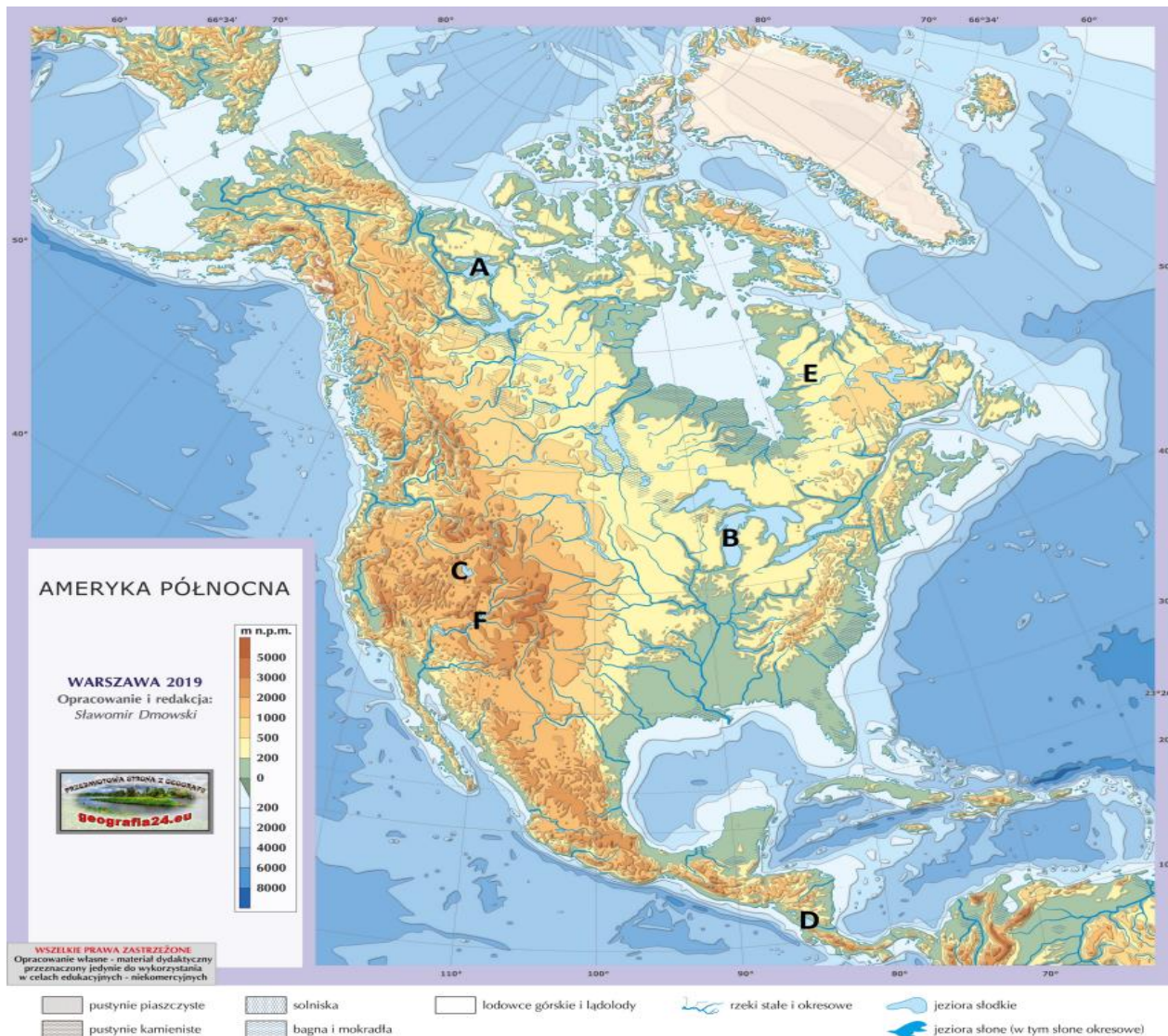
Lp.	Opis	Typ lodowca	Nazwa lodowca	Litera
1.	Powstał przez połączenie wielu lodowców typu alpejskiego (dolinnego) w jeden wielki jezior. Osiąga długość 180 km. Występuje w Górach Świętego Eliasza na Alasce.			
2.	Ma postać czasy rozwijającej się u podnóża gór. Powstał przez połączenie lodowców typu himalajskiego (dendrycznego) wyływających z obszaru górskiego. Jest największym tego typu lodowcem na świecie. Występuje w Górach Świętego Eliasza na Alasce.			

Zadanie 19.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 6

Na mapie zaznaczono literami A-F wybrane Jeziora Ameryki Północnej.

Do podanych jezior dobierz prawidłowo ich typ genetyczny oraz literę, którą oznaczono je na mapie.

Typy genetyczne jezior do wyboru: *meteorytowe, tektoniczne, lagunowe, tektoniczno-lodowcowe, antropogeniczne, przybrzeżne.*

Lp.	Jezioro	Typ genetyczny	Wpisz literę
1.	Nikaragua		
2.	Wielkie Jezioro Niedźwiedzie		
3.	Clearwater East		

Zadanie 20.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 3

Wielkopolscy uczniowie zwiedzali Amerykę Północną śladami polskich podróżników. Poniżej przedstawiono opisy trzech spośród nich.

Rozpoznaj sylwetki Polaków odkrywających Nowy Świat i dobierz właściwe nazwiska do opisanych sylwetek.

Arkady Fiedler, Emil Dunikowski, Ignacy Domeyko, Tadeusz Kościuszko, Kazimierz Pułaski.

Lp.	Opis	Wpisz imię i nazwisko
1.	Jeden z najwybitniejszych polskich podróżników naukowych przełomu XIX i XX wieku, geolog i mineralog. Brał udział w wycieczkach geologicznych po stanach Wyoming, Idaho, Floryda oraz po Parku Narodowym Yellowstone; odbył wyprawę wszerz Ameryki – od Atlantyku po Pacyfik. Zwiedzał też Meksyk. Zajmował się również historią geografii. Pozostawił po sobie bogatą literaturę.	
2.	Przybył do Ameryki w 1776 roku. Brał udział w wojnie o wyzwolenie Stanów Zjednoczonych – pod jej koniec został generałem brygady. Był przydzielony do korpusu inżynierów. W zakresie swoich obowiązków sporządzał plany, dokonywał obserwacji fizjograficznych i topograficznych, budował fortyfikacje. Sporządził mapy wielu dziewiczych miejsc w południowej części Stanów oraz mapę okolic West Point, które ufortyfikował. Dzisiaj w tej uczelni wojskowej stoi jego pomnik.	
3.	Pochodził z Poznania, pisarz i przyrodnik. Podczas swojego życia odbył ok. 30 podróży zbierając materiały do swoich książek. Jego książki, które przetłumaczono na 23 języki, przyczyniły się do popularyzacji tematyki krajów egzotycznych w Polsce. W swoich podróżach odwiedził również Amerykę Północną – kilkakrotnie odwiedzał Kanadę oraz Meksyk. Spod jego pióra pochodzą m.in. <i>Kanada pachnąca żywicą, Zwierzęta lasu dziewiczego, czy Ród Indian Algonkinów</i> , którą napisał razem z synem. W ogrodzie, przy stworzonym przez niego muzeum, zbudowano replikę Santa Marii, galeonu z wyprawy Kolumba, w skali 1:1.	

Zadanie 21.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 10

Młodzi Geografowie zachwycali się krajobrazami odwiedzanych przez siebie miejsc. Na fotografiach 1. - 5. przedstawiono pięć wybranych parków narodowych Ameryki Północnej o zróżnicowanym krajobrazie.

Fot. 1

Fot. 2

Fot. 3

Fot. 4

Fot. 5

STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego 2021/2022

W tabeli opisano krajobrazy wybranych parków narodowych.

Dobierz do podanych opisów nazwę parku narodowego oraz numer fotografii, na którym go przedstawiono. Nazwy parków narodowych wybierz spośród wymienionych poniżej.

Parki narodowe: *Banff, Yosemite, Glacier, Yellowstone, Monument Valley, Doliny Śmierci, Wielkiego Kanionu, Sekwoi, Denali, Arches.*

Lp.	Opis	Nazwa parku narodowego	Numer fotografii
1.	Krajobraz tego parku powstał na skutek erozji wgłębnej rzeki w obrębie płaskowyżu, którego skały są ułożone płytowo a ich wiek określa, że tworzyły się one od proterozoiku po trias. Skały te to przede wszystkim łupki i czerwone piaskowce. Jest to jeden z najstłyniejszych parków narodowych świata.		
2.	Utworzono go na obszarze Gór Skalistych. Napotkamy tu krajobraz wysokich gór z licznymi formami polodowcowymi, jak: moreny czołowe, doliny U-kształtne, jeziora polodowcowe itp., oraz lodowcami. To najstarszy park narodowy Kanady.		
3.	Jego krajobraz tworzy skalista pustynia w stanie Utah. Na skutek erozji i wietrzenia mrozowego w czerwonych i żółtych piaskowcach powstały łuki skalne, labirynty, kaniony i ostańce erozyjne.		
4.	Jego krajobraz tworzą góry Sierra Nevada ale słynie przede wszystkim z występujących w jego obrębie wspaniałych lasów z mamutowcem olbrzymim na czele. W Lesie Olbrzymów można obejrzeć pięć z dziesięciu najwyższych drzew rosnących na świecie.		
5.	Swój krajobraz zawdzięcza położeniu w kalderze superwulkanu oraz zjawiskom powulkanicznym. Występuje tu ponad 180 gejzerów, źródeł termalnych oraz wulkany błotne i fumarole a wszystko w otoczeniu wspaniałych lasów z niedźwiedziami i bizonami.		

Wypełnia Komisja Konkursowa

Liczba uzyskanych punktów ...../80

.....

Podpis nauczyciela oceniającego (imieniem i nazwiskiem)

Brudnopis (nie podlega ocenie)

A large grid of graph paper, consisting of 20 columns and 30 rows of small squares, intended for students to write their answers during the competition.

Login uczestnika

Data urodzenia uczestnika

--	--	--	--	--	--	--

Dzień   Miesiąc   Rok

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego

„Odkrywamy Nowy Świat”

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

Rok szkolny 2021/2022

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera **15 stron**. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej przed rozpoczęciem rozwiązywania testu.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera **18 zadań**. Wśród nich są zadania zamknięte i zadania otwarte wymagające krótkiej odpowiedzi.
5. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź:

6. Przy każdym zadaniu podano liczbę punktów, które możesz otrzymać za poprawnie wykonane polecenie.
7. W **zadaniach otwartych**, zapisz **pełne rozwiązania**, starannie i czytelnie, w miejscach wyznaczonych przy poszczególnych zadaniach. Pamiętaj, że pominięcie argumentacji lub istotnych obliczeń w rozwiązaniu zadania otwartego może spowodować, że za to rozwiązanie nie będziesz mógł dostać pełnej liczby punktów. Pomyłki przekreślaj (nie stosuj korektora).
8. Redagując odpowiedzi do zadań, możesz wykorzystać miejsca opatrzone napisem **Brudnopis**. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
9. Możesz korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora prostego.
10. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, ani podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie możesz także zwracać się do Komisji Konkursowej w kwestiach dotyczących treści zadań.
11. Za rozwiązanie arkusza możesz uzyskać maksymalnie **80 punktów**. Finalistami Konkursu zostaną uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej 24 punkty. Tytuł Laureata Konkursu otrzymają uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **72 punkty**.
12. Na udzielenie odpowiedzi masz **90 minut**.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja (po rozkodowaniu pracy)

.....

Imię i nazwisko uczestnika

Liczba uzyskanych punktów ..... / 80

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022

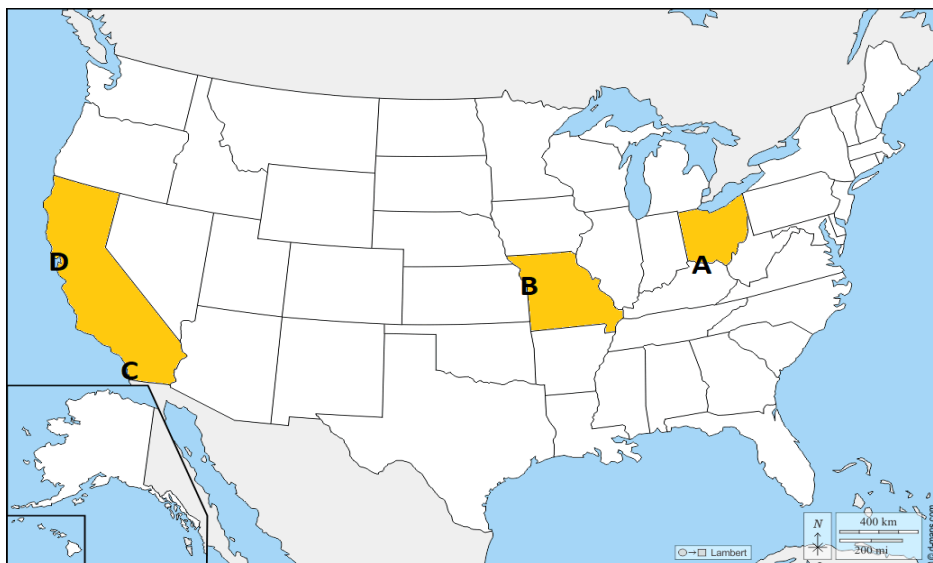
Grupa uczniów z Wielkopolski zwiedza Amerykę Północną w ramach zajęć terenowych Koła Geograficznego. Sekcja zajmująca się naukami społeczno-gospodarczymi podzieliła się na kilka grup, by dokładnie zapoznać się z różnymi regionami i problemami tego kontynentu.

Zadanie 1.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 6

Jedną z najpopularniejszych gier sportowych w Stanach Zjednoczonych jest futbol amerykański. Przygotowując się do letniego wyjazdu uczniowie sprawdzili, skąd pochodzą cztery drużyny sportowe biorące udział w finałach dywizji a następnie w mistrzowskim Super Bowl.

Na mapie polityczno-administracyjnej zaznaczono kolorem wybrane stany USA, a literami od A do D miasta, w których mieszczą się najlepsze w sezonie 2021/22 kluby futbolu amerykańskiego.

Uzupełnij tabelę dopisując do podanych liter od A do D nazwę stanu oraz jego stolicę.

Litera	Nazwa drużyny	Wpisz nazwę stanu USA	Wpisz nazwę stolicy stanu USA
A	Cincinnati Bengals		
B	Kansas City Chiefs		
C	Los Angeles Rams		
D	San Francisco 49ers		

Zadanie 2.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 3

Młodzi Geografowie zwrócili uwagę na zróżnicowanie demograficzne Ameryki Północnej. **Dobierz prawidłowo pojęcia do opisów metysażu.**

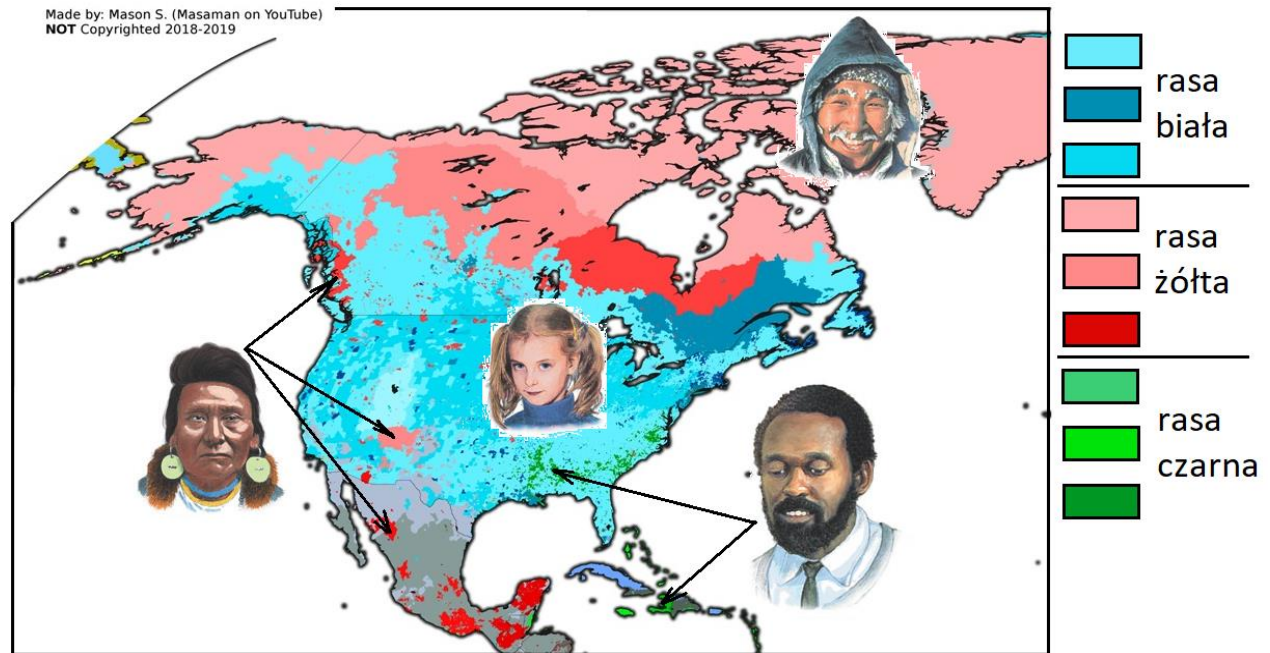
Metys, Mulat, Zambos

1. Osoba, której rodzice są rasy białej i czarnej to: .....
2. Osoba, której rodzice są rasy czarnej i żółtej to: .....
3. Osoba, której rodzice są rasy białej i żółtej to: .....

Zadanie 3.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 3

Na mapie przedstawiono zróżnicowanie etniczne Ameryki Północnej.

Oceń prawdziwość poniższych zdań, wpisując znak X w odpowiednie komórki w tabeli.

Lp.	Zdania	Prawda	Fałsz
1.	W Stanach Zjednoczonych dominuje ludność rasy białej		
2.	Przedstawiciele rasy czarnej dominują na Kubie i Jamajce		
3.	Rasa żółta dominuje na obszarze Kanady i półwyspu Jukatan		

Zadanie 4.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 4

Młodzi Wielkopolanie podczas swojej wędrówki zwiedzali miejsca o różnej gęstości zaludnienia. W tabeli przedstawiono dane statystyczne dotyczące czterech wybranych państw z 2019 r.

Lp.	Państwo	Powierzchnia w km ²	Liczba ludności
1.	Meksyk	1 972 550	127 575 529
2.	Haiti	27 750	11 263 079
3.	Honduras	112 090	9 746 115
4.	Kanada	9 984 670	37 411 038

Uszereguj państwa w kolejności od najmniejszej do największej wartości gęstości zaludnienia.

....., ..., ...

Najmniejsza gęstość zaludnienia Największa gęstość zaludnienia

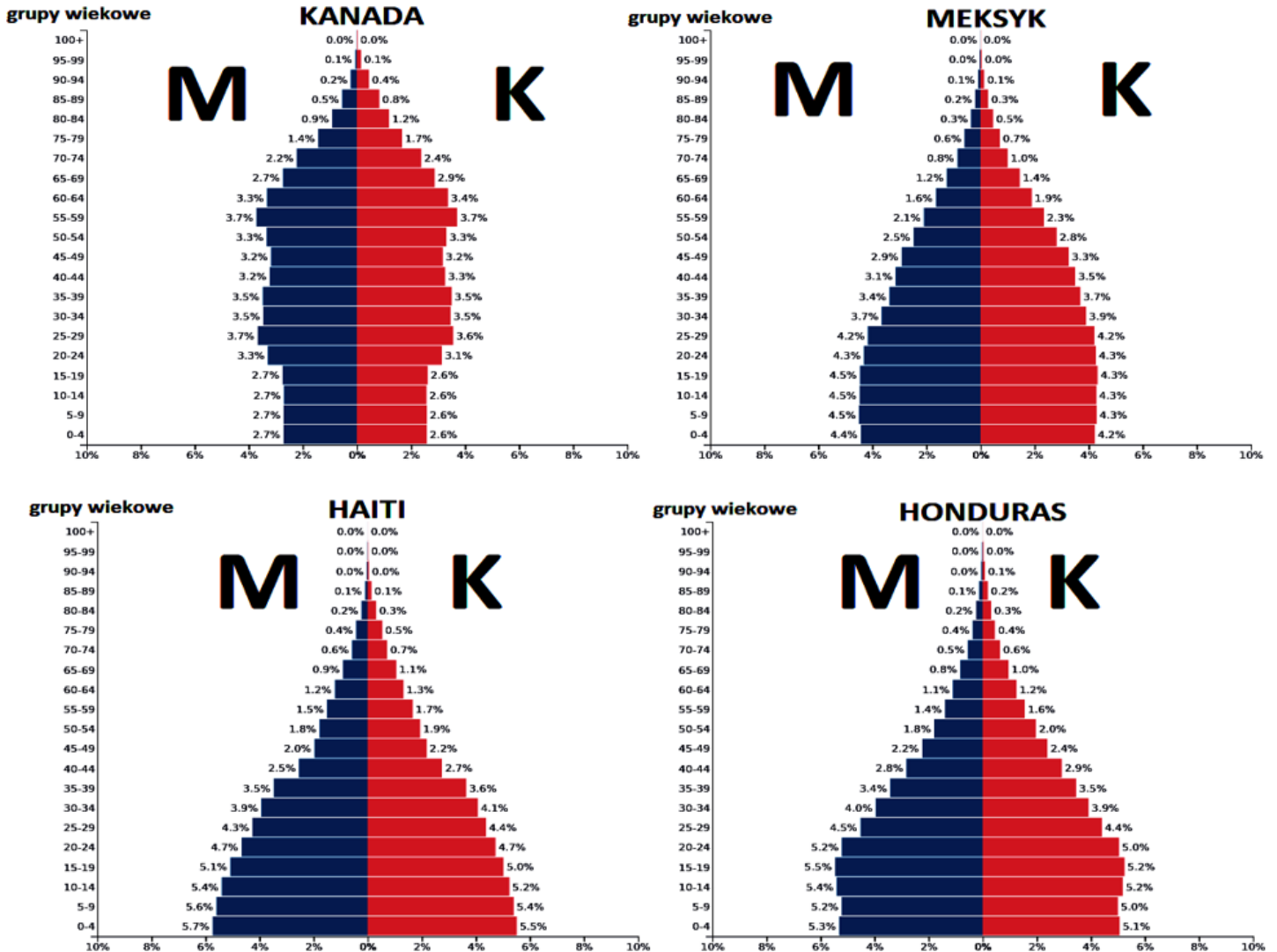

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022

Zadanie 5.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 6

Na rysunkach przedstawiono piramidy wieku czterech wybranych państw Ameryki Północnej.
Na piramidach literami opisano płeć: M – mężczyźni, K – kobiety.

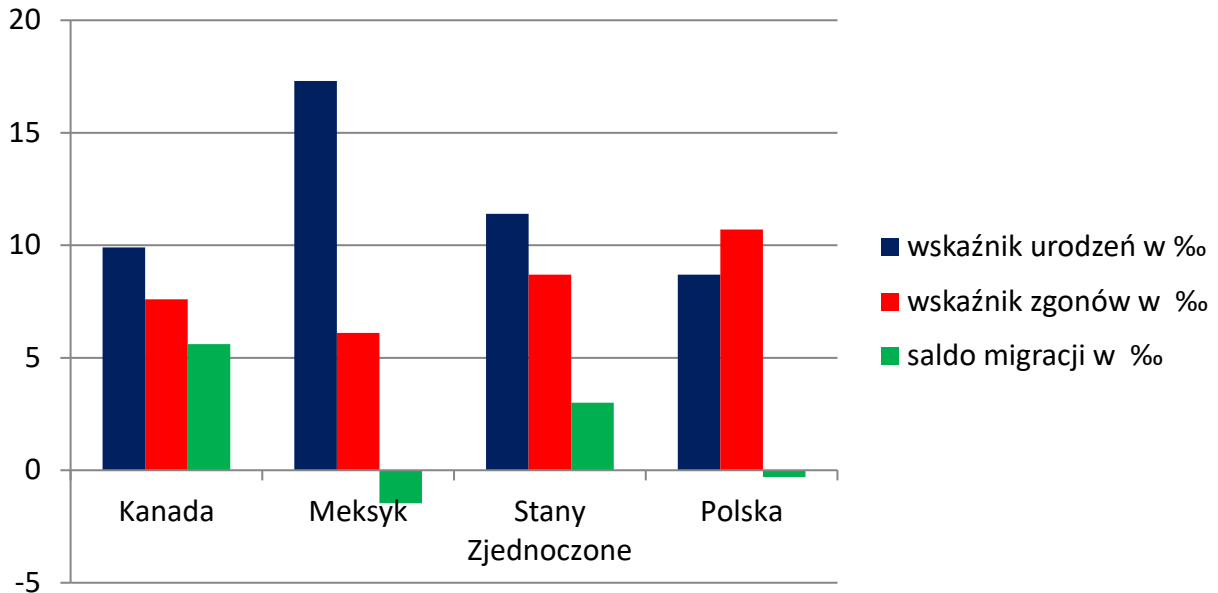
Dokonaj analizy piramid wieku i wstaw znak X w odpowiednich komórkach w tabeli.
Uwaga! W każdym wierszu można postawić od jednego do czterech znaków. Za każdy poprawnie wypełniony wiersz otrzymasz 1 pkt.

Lp.	Cechy demograficzne	Kanada	Meksyk	Haiti	Honduras
1.	W tym kraju urodziło się więcej chłopców				
2.	W tym kraju liczba kobiet przeważa nad liczbą mężczyzn w grupie wiekowej 25-29 lat				
3.	W tym kraju spada liczba urodzeń				
4.	W tym kraju rośnie liczba urodzeń				
5.	W tym kraju ponad 40% społeczeństwa ma 19 lat i mniej				
6.	W tym kraju ponad 24% społeczeństwa ma 60 lat i więcej				

Zadanie 6.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 4

Na rysunku przedstawiono dane demograficzne z 2020 r. wybranych państw, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

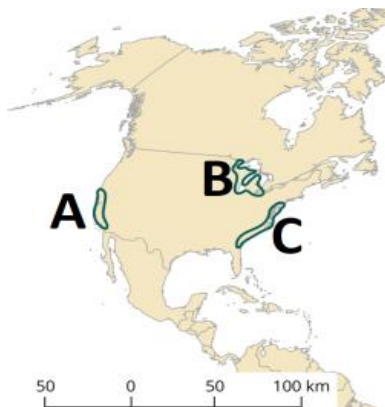
Oceń prawdziwość wymienionych twierdzeń. Wstaw znak X w odpowiedniej komórce w tabeli.

Lp.	Twierdzenia	Prawda	Falsz
1.	Na tle innych krajów tylko Polska ma ujemny wskaźnik przyrostu rzeczywistego.		
2.	Najniższą wartością wskaźnika przyrostu naturalnego cechuje się Kanada.		
3.	Największą wartością wskaźnika przyrostu rzeczywistego cechują się Stany Zjednoczone.		
4.	Największą wartość wskaźnika przyrostu naturalnego cechuje się Meksyk.		

Zadanie 7.

Liczba uzyskanych punktów: ___ / 3

Na rysunku zaznaczono literami od A do C trzy megalopolis w Ameryce Północnej.

Przyporządkuj wymienionym megalopolis literę, którą zaznaczono je na rysunku.

1. Megalopolis ChiPitts / CHICATOR - .....
2. Megalopolis BosNyWash - .....
3. Megalopolis SanSan - .....

Zadanie 8.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 4

Na zdjęciach przedstawiono Nowy Jork i stolicę Meksyku.

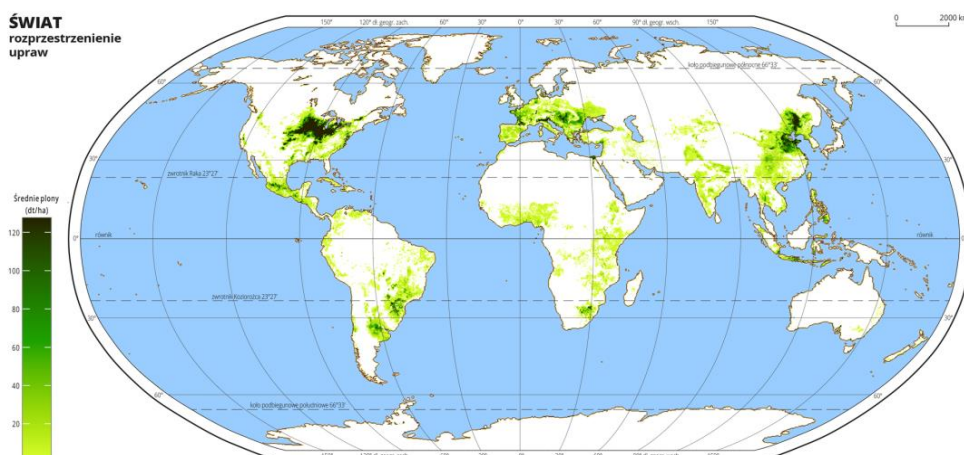
Przyporządkuj miastom właściwe dla nich cechy. Wstaw X w odpowiednie komórki w tabeli.

Lp.	Cechy miast	Nowy Jork	Meksyk
1.	W centrum znajduje się katedra oraz budynki przypominające zabudowę europejską, pochodzące z okresu kolonialnego.		
2.	W centrum znajduje się city.		
3.	Ulice są do siebie prostopadłe i często zamiast nazw posiadają numery.		
4.	Na obrzeżach miasta znajdują się tzw. suburbia, czyli dzielnice zabudowy jednorodzinnej.		

Zadanie 9.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 1

Na mapie przedstawiono rozprzestrzenienie jednego ze zbóż, pochodzącego z Ameryki Północnej. Zboże to uprawiali już Majowie i Aztekowie a pierwsze sposoby zastosowania opisał K. Kolumb.

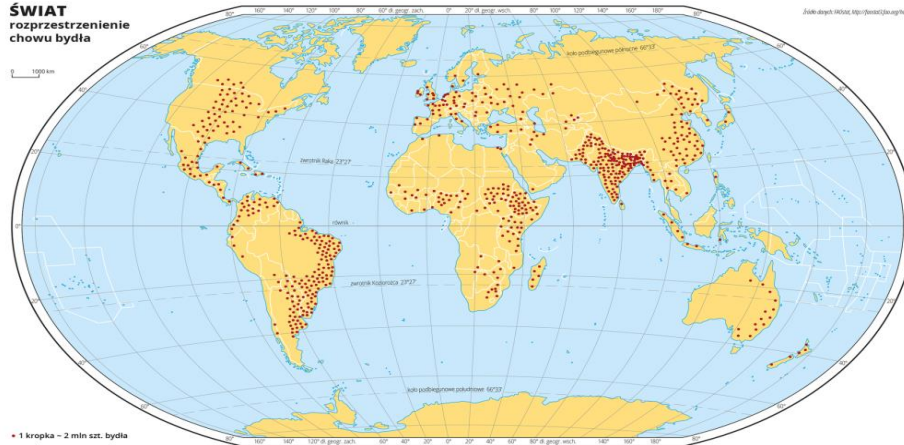
Podaj nazwę rośliny uprawnej, której rozprzestrzenienie przedstawiono na mapie.

.....

Zadanie 10.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 6

Młodzi geografowie podczas swojego pobytu próbowali prawdziwych, amerykańskich steków. Ameryka Północna jest obszarem znanym z hodowli i chowu bydła.

Uzupełnij zdania, tak aby były prawdziwe. Wybierz odpowiednie określenia spośród tych zapisanych kursywą.

1. Bydło chowa się w *większości / mniejszości* krajów amerykańskich .....
2. W pobliżu Wielkich Jezior hodowla ma charakter *ekstensywny / intensywny* ....., gdyż jest tu duży rynek zbytu i dominuje kierunek *mleczny / mięsny* ..... hodowli.
3. Na Wielkich Równinach dominuje *intensywny / ekstensywny* ..... chów bydła, co jest związane z *dużą / małą* ..... ilością pastwisk. Bydło hoduje się tu przede wszystkim w kierunku *mlecznym / mięsnym* .....

Zadanie 11.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 8

Rolnictwo w Ameryce Północnej jest bardzo zróżnicowane ze względu na warunki klimatyczne, jak i poziom rozwoju gospodarczego krajów leżących na tym kontynencie. Zwiedzając Nowy Świat, przekonali się o tym również Młodzi Geografowie obserwując mijane, rolnicze krajobrazy.

Pogrupuj cechy rolnictwa plantacyjnego i wielkoobszarowego wpisując prawidłowo litery od A. do G. w odpowiednie komórki w tabeli.

Uwaga! Jedna cecha pasuje do obu rodzajów rolnictwa.

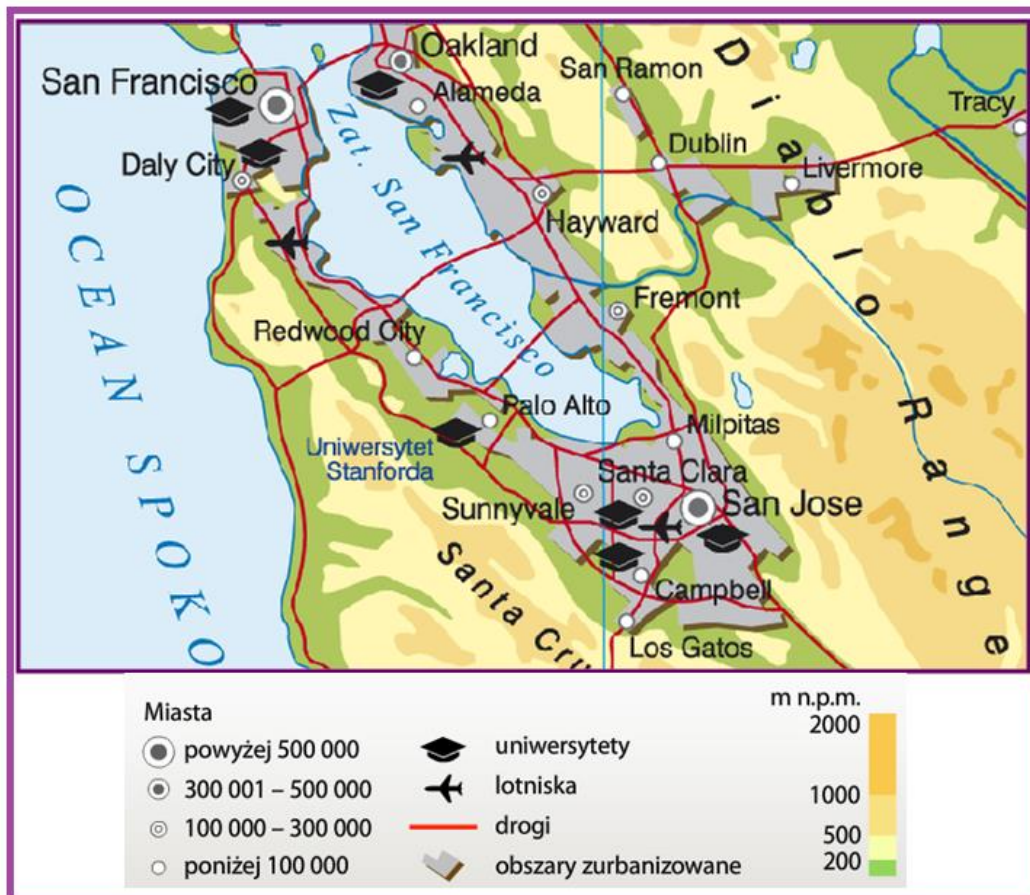
- A. W tym typie rolnictwa dominuje uprawa monokulturowa (uprawia się jeden gatunek rośliny uprawnej).
- B. Jest to rolnictwo wysoko towarowe.
- C. Jest to rolnictwo zmechanizowane o bardzo niskim zatrudnieniu w tym sektorze gospodarki.
- D. W ten sposób uprawia się rośliny wieloletnie.
- E. Ten typ rolnictwa służy głównie do uprawy zbóż.
- F. W tym typie rolnictwa uprawia się głównie bawełnę, trzcinę cukrową, czy banany.
- G. Ten typ rolnictwa powoduje wyjałowienie gleb.

Rolnictwo plantacyjne	Rolnictwo wielkoobszarowe

Zadanie 12.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 3

W Stanach Zjednoczonych powstał pierwszy obszar koncentracji ośrodków przemysłu zaawansowanej technologii zwany technopolią. Chodzi o Dolinę Krzemową w Kalifornii. Na rysunku przedstawiono Dolinę Krzemową w Stanach Zjednoczonych.

Na podstawie rysunku i własnej wiedzy, wybierz trzy czynniki sprzyjające rozwojowi zaawansowanych technologii i powstawaniu technopolii w krajach wysoko rozwiniętych gospodarczo. Wybierz odpowiedzi, wpisując poniżej odpowiednie litery od A. do F.

- A. Dostęp do bazy naukowej,
- B. Duża ilość siły roboczej,
- C. Wysoko wykwalifikowana siła robocza,
- D. Dostęp do bazy surowcowej,
- E. Dostęp do dużej ilości energii elektrycznej,
- F. Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna.

Odpowiedź: ....., ..., ...

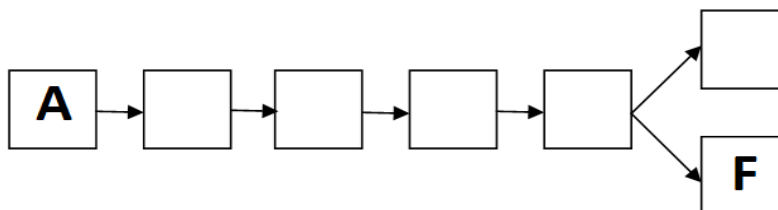
Zadanie 13.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 5

Uczniowie zauważyli, że poziom życia w miastach w okolicy Wielkich Jezior jest niższy niż w Kalifornii. Wiele domów niszczało, szkoły były zamknięte i widać było liczne dzielnice biedoty. Recesja niektórych z tych miast była związana z restrukturyzacją przemysłu na tym obszarze.

Ułóż ciąg przyczynowo-skutkowy obrazujący restrukturyzację przemysłu w Okręgu Przyjeziornym w Stanach Zjednoczonych. Wpisz w wyznaczone miejsca odpowiednie litery.

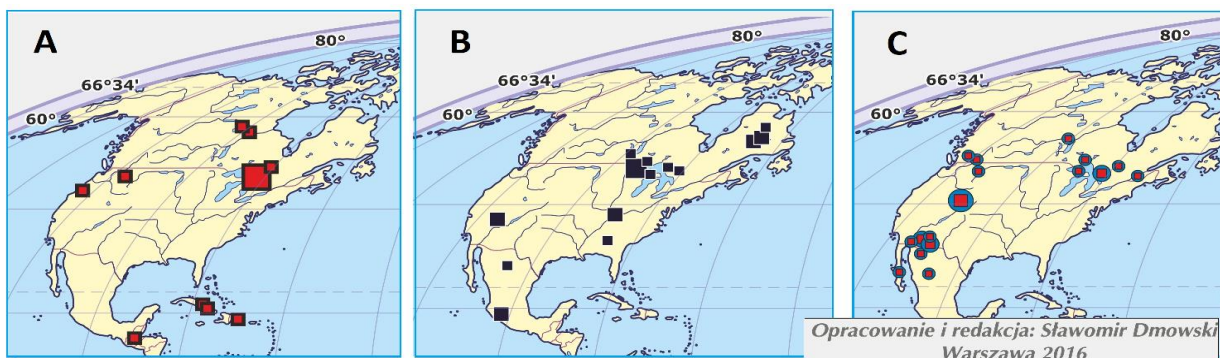
- A. Spadek opłacalności produkcji przy użyciu przestarzałych technologii.
- B. Zwiększenie wydajności produkcji.
- C. Rozwój przemysłu lotniczego, technologii informatycznych, lokalizowanie ośrodków NASA i powstanie kilku technopolii np. Gloden Corridor (Złotego Korytarza).
- D. Zmiana struktury gałęziowej przemysłu.
- E. Zamykanie nierentownych zakładów przemysłowych m.in. hut.
- F. Polepszenie warunków środowiska przyrodniczego.
- G. Wzrost bezrobocia i liczne protesty społeczne. Pogorszenie warunków życia i migracja ludności.

Zadanie 14.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 4

Okręg Przyjeziorny jest zrestrukturyzowanym okręgiem surowcowym. Na rysunkach od A do C, przedstawiono trzy z surowców metalicznych eksploatowanych w Ameryce Północnej.

Rozpoznaj surowiec metaliczny po opisie i podaj jego nazwę oraz literę przypisaną do mapy, na której przedstawiono ośrodki jego wydobycia.

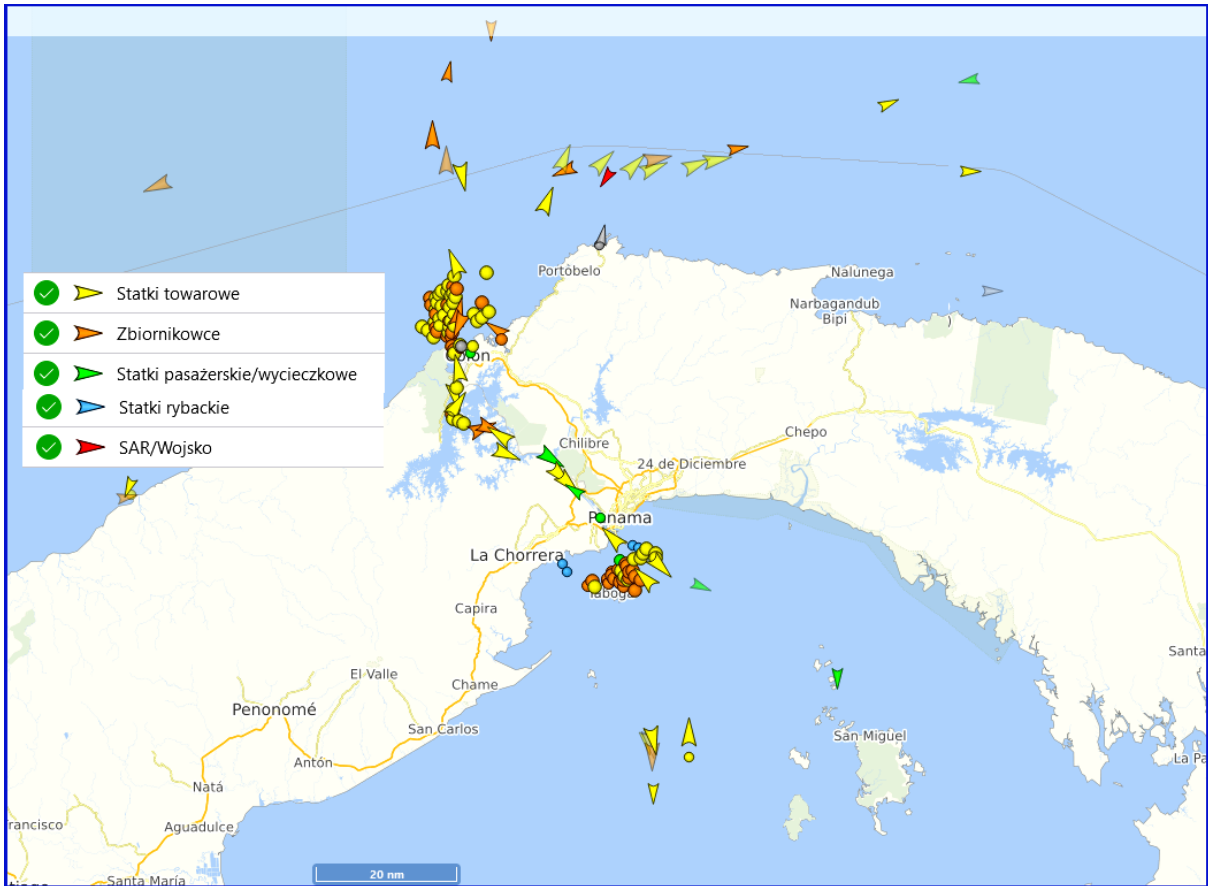
Lp.	Opis	Nazwa surowca metalicznego	Mapa
1.	Jedna z najbardziej powszechnych rud metali; służy do produkcji stali. Eksploatowana m.in. w Mesabi i Labrador City.		
2.	Ruda metalu kolorowego niezbędna do produkcji kabli elektrycznych oraz do produkcji rur. Eksploatowana przede wszystkim w zachodniej części kontynentu w Morenci, Salt Lake City; niewielkie ośrodki występują również w okolicy Wielkich Jezior.		

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022

Zadanie 15.

Liczba uzyskanych punktów: ___/2

Na schemacie przedstawiono ruch statków w okolicach i w Kanale Panamskim 10.02.2022 roku.

Wyjaśnij za pomocą dwóch argumentów znaczenie Kanału Panamskiego dla żeglugi morskiej.

1. ....

.....

.....

2. ....

.....

.....

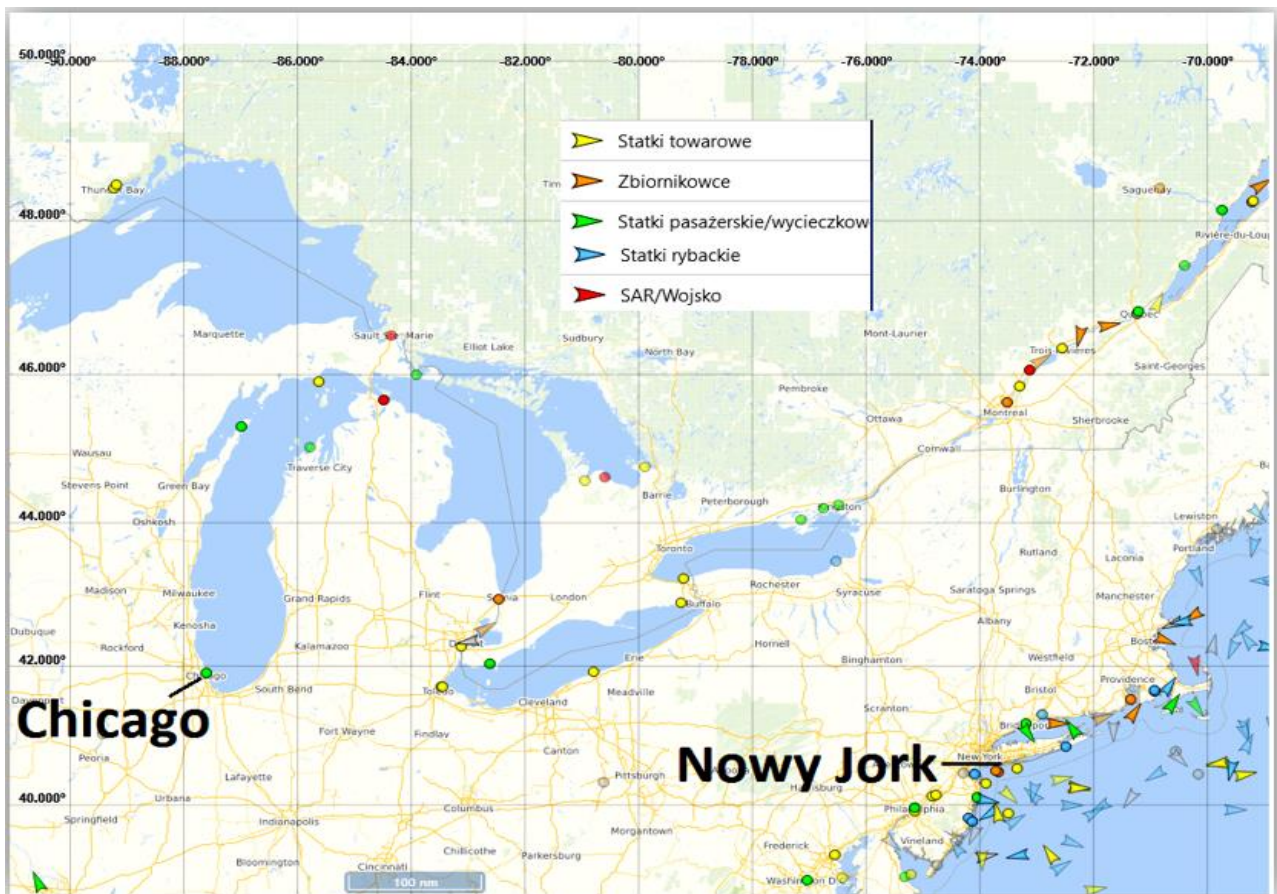
Zadanie 16.

Liczba uzyskanych punktów: / 7

Młodzi Geografowie postanowili przepłynąć jedną z najważniejszych dróg żeglugi śródlądowej na świecie. Wsiedli na statek pasażerski stojący w porcie w Chigaco i popłynęli do Nowego Jorku. **Uzupełnij tekst opisujący ich podróż wpisując w wykropkowane miejsca nazwy akwenów i rzek, przez które płynęli.**

Akweny do wyboru: Zatoka Świętego Wawrzyńca, Jezioro Huron, Jezioro Erie, Ocean Atlantycki, Jezioro Michigan, Jezioro Ontario, rzeka św. Wawrzyńca, Jezioro Górne

Młodzi Geografowie rozpoczęli podróż w Chigaco i wpłynęli na (1) .....
Kierując się na północ a następnie na północny wschód wpłynęli na Jezioro (2) .....
Dalej skierowali się na wschód i południowy wschód by do płynąć do rzeki, którą popłynęli na południe, przepłynęli mały zbiornik wodny i do płynęli do Detroit.
Postanowili zwiedzić miasto i kontynuować rejs kolejnego dnia. Z Detroit popłynęli na południe wpływając na Jezioro (3) .....
Zmienili kurs na zachód / północny zachód i do płynęli do Buffalo, gdzie wpłynęli na kanał biegnący w kierunku północnym by ominąć Wodospad Niagara. Wpłynęli na Jezioro (4) .....
i popłynęli w kierunku zachodnim, a następnie północno zachodnim by w okolicach Kingston wpłynąć na wody (5) .....
Dalej płynąc w tym kierunku dostali się na wody (6) .....
Zostało tylko opłynięcie Nowej Szkocji by na falach (7) .....
popłynąć na południowy zachód i do płynąć do portu w Nowym Jorku.

Zadanie 17.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 1

Oceń znaczenie szlaku żeglugowego Drogi Św. Wawrzyńca i Wielkich Jezior dla rozwoju okolicznych obszarów. Odpowiedź uzasadnij.

Droga żeglugowa Świętego Wawrzyńca ma *małe / duże* ..... znaczenie.

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

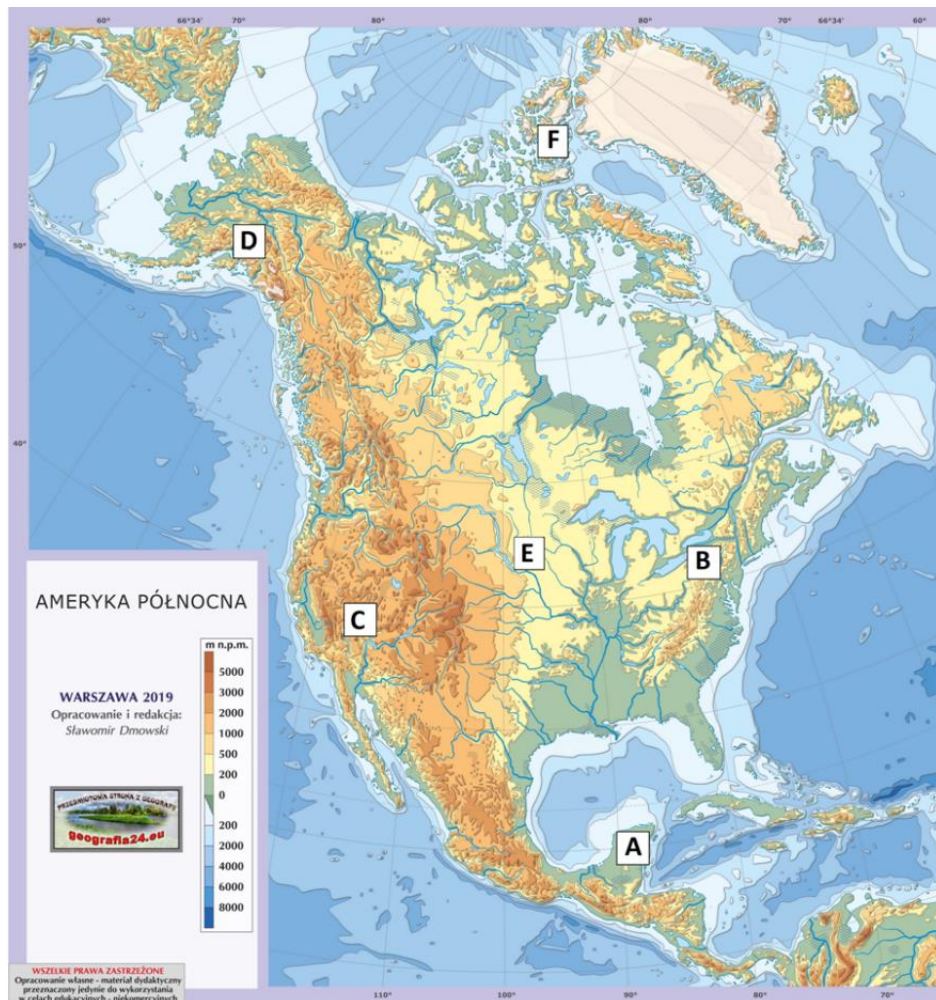
.....

.....

Zadanie 18.

Liczba uzyskanych punktów: ___/ 10

Na mapie i fotografiach przedstawiono wybrane atrakcje turystyczne Ameryki Północnej, ich rozmieszczenie zaznaczono na poniższej mapie.

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022

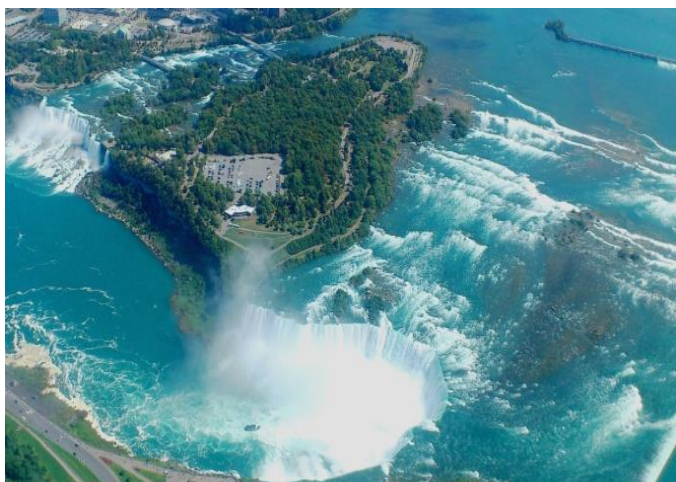
Mount Rushmore

Route 66 / Droga 66

Wodospad Niagara

Chichén Itzá

Denali

Las Vegas

Rozpoznaj wybrane atrakcje turystyczne Ameryki Północnej po opisie. Do opisów dobierz właściwą fotografię oraz literę od A do F, którą oznaczono je na mapie.

Lp.	Opis	Fotografia (nazwa)	Litera na mapie
1.	Miasto rozrywki zbudowane na pustyni z licznymi kasynami, w którym szybko można wziąć ślub i odbywają się największe wydarzenia sportowe (np. walki bokserskie) i rozrywkowe w USA.		
2.	Prekolumbijskie miasto założone przez Majów ze Świątynią Wojowników, czy Grobowcem Kapłana. W 2007 roku obiekt został wpisany listę nowych siedmiu cudów świata.		
3.	Pomnik mający szczególne znaczenie dla Amerykanów. Tworzą go 18 metrowe popiersia czterech prezydentów USA.		
4.	Jeden z największych parków narodowych Stanów Zjednoczonych z najwyższym szczytem całego kontynentu.		
5.	Jeden z cudów natury, który powstał na skutek erozji wgłębnej wód płynących, leżący na pograniczu Kanady i USA. Tworzą go dwie kaskady 50-metrowej wysokości – jedna po stronie amerykańskiej, druga – kanadyjskiej.		

Czas pożegnać Nowy Świat. Do zobaczenia!

Wypełnia Komisja Konkursowa

Liczba uzyskanych punktów: ..... / 80

.....

Podpis osoby oceniającej (imieniem i nazwiskiem)

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)

A large grid of graph paper, consisting of 20 columns and 30 rows of small squares, intended for writing a rough draft (brudnopis).

Zasady/kryteria oceniania

Nr zad.	Prawidłowa odpowiedź	Pkt.	Uwagi dotyczące punktacji										
1.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">Obiekt napotkany na trasie</th> <th style="width: 50%;">Kolejność zwiedzania (wpisz numer od 1 do 3)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Głaz Izabeli Dąbskiej</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> <tr> <td>Głaz Zamojskiego</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Głaz Leśników</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td>Głaz Franciszka Jaśkowiaka</td> <td style="text-align: center;">3</td> </tr> </tbody> </table>	Obiekt napotkany na trasie	Kolejność zwiedzania (wpisz numer od 1 do 3)	Głaz Izabeli Dąbskiej	2	Głaz Zamojskiego		Głaz Leśników	1	Głaz Franciszka Jaśkowiaka	3	0-3	1 pkt za każdy dobrze wpisany numer – razem 3 pkt 0 pkt za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi
Obiekt napotkany na trasie	Kolejność zwiedzania (wpisz numer od 1 do 3)												
Głaz Izabeli Dąbskiej	2												
Głaz Zamojskiego													
Głaz Leśników	1												
Głaz Franciszka Jaśkowiaka	3												
2.	d	0-1	1 pkt za prawidłowy wybór odp. 0 pkt za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
3.	b, c, e	0-3	1 pkt – za każdy prawidłowy wybór odpowiedzi – razem 3 pkt 0 pkt za odpowiedź nie spełniającą kryterium, więcej niż trzy odpowiedzi lub brak odpowiedzi										
4.	<p>Przykład poprawnej odpowiedzi:</p> <p>1:50 000 1cm – 500m 1cm² – 250000m² X – 1040000m² $X = \frac{1040000m^2 \times 1cm}{250000m^2} = 4,16 \text{ cm}^2$</p> <p>lub</p> <p>1cm² – 25 ha X – 104 ha $X = \frac{104ha \times 1cm^2}{25ha} = 4,16 \text{ cm}^2$</p>	0-2	1 pkt – za prawidłową zamianę skali liczbowej na skalę polową (uwaga – za znak „=” w skali mianowanej lub polowej – 0 pkt) 1 pkt – za prawidłowe obliczenia i poprawny wynik - razem 2 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
5.	<p>Prawidłowa odpowiedź</p> <p>A – Żabiak B – Jezioro Góreckie (Góreckie) C – Jezioro Kociotek (Kociotek) D – Kwaśne Doły</p>	0-4	1 pkt - za każdą prawidłową odpowiedź – razem 4 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
6.	b) 45°	0-1	1 pkt – za prawidłową odpowiedź 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
7.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>1. C 2. krótsza 3. zimą 4. trzech 5. obiegowego</p>	0-5	1 pkt - za każdą prawidłową odpowiedź – razem 5 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
8.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>132 m n.p.m. – 62,7 m n.p.m. = 69,3 m</p>	0-1	1 pkt za prawidłowe obliczenia i poprawny wynik z właściwym mianem 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										

Zasady/kryteria oceniania

9.	Prawidłowa odpowiedź: Krzysztof Kolumb	0-1	1 pkt – za podanie prawidłowo imienia i nazwiska 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
10.	Prawidłowe odpowiedzi: A – Kuba B – Morze Karaibskie C – Haiti D - Jamajka	0-4	Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – razem 4 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
11.	Przykład prawidłowych odpowiedzi: - płynąc w kierunku zachodnim Kolumb wykorzystywał m.in. Prąd Kanaryjski - płynąc w kierunku zachodnim Kolumb wykorzystywał prąd morskie np. Kanaryjski, Północnorównikowy i Karaibski - płynąc w kierunku wschodnim Kolumb wykorzystywał prąd Zatokowy	0-2	Po 1 pkt za każdy prawidłowy argument – razem 2 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
12.	d	0-1	1 pkt za prawidłowy wybór 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
13.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Gwiazda</th> <th>Planety wewnętrzne</th> <th>Planety zewnętrzne</th> <th>Planety karłowate</th> <th>Meteoroidy</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C</td> <td>B</td> <td>F</td> <td>G</td> <td>D</td> </tr> </tbody> </table>	Gwiazda	Planety wewnętrzne	Planety zewnętrzne	Planety karłowate	Meteoroidy	C	B	F	G	D	0-5	Po 1 pkt za prawidłowe przyporządkowanie – razem 5 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi
Gwiazda	Planety wewnętrzne	Planety zewnętrzne	Planety karłowate	Meteoroidy									
C	B	F	G	D									
14.	Prawidłowa odpowiedź: C	0-1	1 pkt za prawidłową odpowiedź 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
15.	b) słonecznych	0-1	1 pkt – za prawidłowy wybór 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
16.	Odpowiedzi prawidłowe: 1996 i 2000	0-2	2 pkt za wskazanie 2 lat przestępnych 1 pkt za wskazanie 1 roku przestępnego 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium, więcej niż dwie odpowiedzi lub brak odpowiedzi										
17.	Prawidłowe odpowiedzi: Państwo A – Niemcy Państwo B – Republika Czeska / Czechy Państwo C – Polska Rzeka: Nysa Łużycka	0-4	Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – razem 4 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi										
18.	Prawidłowa odpowiedź wierszami od góry: 1. Karkonosze – K 2. wybrzeże Słowińskie – E 3. Polesie Lubelskie – I	0-6	1 pkt za każdą prawidłowo wypełnioną komórkę tabeli – razem 6 pkt										

Zasady/kryteria oceniania

			0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi												
19.	Odpowiedzi prawidłowe: b, c	0-2	1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – łącznie 2 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium, więcej niż dwie odpowiedzi lub brak odpowiedzi												
20.	Odpowiedzi prawidłowe: a, c	0-2	1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – łącznie 2 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi												
21.	Odpowiedzi prawidłowe w kolejności od góry: 1. Śniardwy – D 2. Łębsko - B	0-4	1 pkt za każdą prawidłowo wypełnioną komórkę tabeli – łącznie 4 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi												
22.	Odpowiedzi prawidłowe: <table border="1" data-bbox="204 943 924 1227"> <thead> <tr> <th>Styl w muzyce</th> <th>Miejsce / region (Wpisz literę)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>jazz</td> <td>G</td> </tr> <tr> <td>country</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>reggae</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>rock</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>salsa</td> <td>B</td> </tr> </tbody> </table>	Styl w muzyce	Miejsce / region (Wpisz literę)	jazz	G	country	D	reggae	C	rock	E	salsa	B	0-5	1 pkt za każde prawidłowo dobrane miejsce – razem 5 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi
Styl w muzyce	Miejsce / region (Wpisz literę)														
jazz	G														
country	D														
reggae	C														
rock	E														
salsa	B														

Zasady/kryteria oceniania

Za rozwiązanie testu można uzyskać maksymalnie **80** punktów.

Do stopnia wojewódzkiego zakwalifikują się uczniowie, którzy zdobędą co najmniej **68** punktów.

Kwestie sporne rozwiązujemy zawsze na korzyść ucznia.

Nr zad.	Prawidłowa odpowiedź	Punkty	Uwagi dotyczące punktacji
01.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>1. dnia</p> <p>2. ruchu wirowego (obrotowego)</p>	0-2	<p>1 pkt za każde prawidłowo wybrane wyrażenie – razem 2 pkt</p> <p>0 pkt za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
02.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>A. 7:15</p> <p>B. 9:00</p> <p>C. 12:10</p> <p>D. 4h 55'</p> <p>E. 12h 55'</p>	0-5	<p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – razem 5 pkt.</p> <p>0 pkt za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
03.	<p>Przykład poprawnej odpowiedzi:</p> <p>Samoloty leciały ze wschodu na zachód zaś Ziemia obraca się z zachodu na wschód stąd różnica czasów na zegarach. Przemieszczając się ze wschodu na zachód co strefę odejmujemy 1 godzinę stąd na zachodzie jest wcześniej, co nie zmienia faktu, że samoloty leciały określoną długość czasu dlatego faktyczna podróż była dłuższa od tego co pokazywały zegary na lotniskach.</p> <p>Uwaga! Uznajemy każdą prawidłową odpowiedź, w której uczeń prawidłowo wyjaśnia skąd występuje różnica czasów.</p>	0-1	<p>1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie uwzględniające kierunek obrotu Ziemi z zachodu na wschód</p> <p>0 pkt za odpowiedź nie spełniającą kryterium, odpowiedzi lub brak odpowiedzi</p>
04.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR A[A] --> C[C] C --> D[D] D --> B[B] </pre> </div>	0-4	<p>1 pkt – za każdą prawidłowo wpisana literę – razem 4 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>

STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Geograficzny dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2021/2022

05.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>Kaldera</p>	0-1	<p>1 pkt – za prawidłową nazwę elementu</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>																								
06.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>B, C, F</p>	0-3	<p>1 pkt - za każdy prawidłowy wybór – razem 3 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium, więcej niż trzy odpowiedzi lub brak odpowiedzi</p>																								
07.	<p>Przykład poprawnego związku:</p> <p>Obszary aktywne wulkanicznie pokrywają się z obszarami częstych trzęsień ziemi</p> <p>Przykład poprawnej przyczyny:</p> <p>Obszary aktywnie sejsmicznie i wulkanicznie występują w pobliżu granic płyt litosfery</p>	0-2	<p>1 pkt – za poprawnie podany związek między zjawiskami wulkanicznymi i obszarami sejsmicznymi</p> <p>1 pkt – za podanie prawidłowej przyczyny występowania zjawisk wulkanicznych i sejsmicznych</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>																								
08.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Obszar wulkaniczny</th> <th style="text-align: center;">Rysunek A</th> <th style="text-align: center;">Rysunek B</th> <th style="text-align: center;">Rysunek C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Małe Antyle</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> <tr> <td>Sierra Madre</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> <tr> <td>Grzbiet Północnoatlantycki</td> <td style="text-align: center;">X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Półwysep Alaska</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> <tr> <td>Hawaje</td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Obszar wulkaniczny	Rysunek A	Rysunek B	Rysunek C	Małe Antyle			X	Sierra Madre			X	Grzbiet Północnoatlantycki	X			Półwysep Alaska			X	Hawaje		X		0-5	<p>1 pkt za każdy prawidłowo postawiony znak X – razem 5 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
Obszar wulkaniczny	Rysunek A	Rysunek B	Rysunek C																								
Małe Antyle			X																								
Sierra Madre			X																								
Grzbiet Północnoatlantycki	X																										
Półwysep Alaska			X																								
Hawaje		X																									
09.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>a) sill - B</p> <p>b) batolit - D</p> <p>c) lakkolit - A</p> <p>d) dajka - C</p>	0-4	<p>1 pkt – za każde prawidłowe przyporządkowanie litery – razem 4 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>																								

STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Geograficzny dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2021/2022

10.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <p>a) Wielkie Równiny - B b) Góry Skaliste - E c) Appalachy - C d) Kordyliery - A</p>	0-4	<p>Po 1 pkt za każdą prawidłowo dobraną literę – razem 4 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>						
11.	<p>Prawidłowe odpowiedzi w kolejności od góry:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 50%;">Ameryka Północna</td> <td style="width: 50%;">Polska</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Denali</td> <td style="text-align: center;">Rysy</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Dolina Śmierci</td> <td style="text-align: center;">Raczki Elbląskie</td> </tr> </tbody> </table> <p>Uwaga! Uznajemy również Mt. McKinley (Denali)</p>	Ameryka Północna	Polska	Denali	Rysy	Dolina Śmierci	Raczki Elbląskie	0-4	<p>Po 1 pkt za każdą prawidłowo uzupełnioną komórkę tabeli – razem 4 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
Ameryka Północna	Polska								
Denali	Rysy								
Dolina Śmierci	Raczki Elbląskie								
12.	<p>Odpowiedź prawidłowa:</p> <p>c</p>	0-1	<p>1 pkt za prawidłowy wybór</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>						
13.	<p>Przykład poprawnej odpowiedzi:</p> <p>4418m n.p.m. – 52 m n.p.m. = 4366 m (1 pkt) 0,6°C – 100m X - 4366 m</p> <p>X = 26,2°C (1 pkt)</p> <p>22°C – 26,2°C = -4,2°C [T2] (1 pkt)</p> <p>4418m n.p.m. – 1843 m n.p.m. = 2575 m (1pkt) 1°C – 100m X - 2575 m</p> <p>X = 25,8°C (1 pkt)</p> <p>-4,2°C + 25,8°C = 21,6°C [T3] (1 pkt)</p> <p>Uwaga! Kierujemy się dobrem ucznia. Jeżeli uczeń, w którymkolwiek miejscu, pomyli się w obliczeniach lecz pomimo matematycznej pomyłki zna gradienty adiabatyczne i liczy zadanie zgodnie z kolejnością to pomimo złego wyniku zaliczamy mu zadanie za 5 pkt.</p>	0-6	<p>1 pkt za obliczenie pierwszej różnicy wysokości</p> <p>1 pkt za prawidłowe obliczenie różnicy temperatury między T1 a T2</p> <p>1 pkt za prawidłowe obliczenie temperatury T2 i prawidłowy wynik</p> <p>1 pkt za prawidłowe obliczenie różnicy wysokości między T2 a T3</p> <p>1 pkt za prawidłowe obliczenie różnicy temperatury między T2 a T3</p> <p>1 pkt za prawidłowe</p>						

STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Geograficzny dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2021/2022

	<p>Obliczanie różnicy wysokości 1 pkt Obliczanie różnicy temperatury 1 pkt Obliczanie temperatury T2 - 0 pkt Obliczanie różnicy wysokości 1 pkt Obliczanie różnicy temperatury 1 pkt Obliczenie temperatury T3 – 0 pkt</p> <p>Za prawidłowy sposób obliczeń lecz błędny wynik – 1 pkt (chyba, że potraktuje różnicę temperatury jako wynik T2 lub T3 – wtedy 0 pkt za sposób obliczenia)</p>		<p>obliczenie temperatury T3 i prawidłowy wynik</p> <p>Razem 6 pkt</p> <p>LUB</p> <p>1 pkt za prawidłowy sposób obliczenia temperatur lecz nieprawidłowy wynik T2 i T3</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
14.	<p>Prawidłowe odpowiedzi w kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. N 2. P 3. P 	0-3	<p>1 pkt za każdą prawidłową ocenę – razem 3 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
15.	<p>Przykład poprawnej odpowiedzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zatoka Fundy 2. pływy morskie (lub przyptywy i odpływy) 3. grawitacyjnym przyciąganiem Księżyca i Słońca 4. energii elektrycznej <p>Uwaga! Jeżeli w zdaniach 2,3,4 uczeń poda inną ale prawidłową i logiczną odpowiedź – należy ją uznać</p>	0-4	<p>1 pkt – za każde prawidłowo uzupełnione zdanie – razem 4 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
16.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>Lub</p>	0-5	<p>1 pkt za każdą prawidłowo wpisaną literę w ciągu przyczynowo-skutkowym – razem 5 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>

STOPIEŃ REJONOWY
Wojewódzki Konkurs Geograficzny dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2021/2022

17.	<p>Przykład poprawnej odpowiedzi:</p> <p>Aleja Tornad</p>	0-1	<p>Po 1 pkt za prawidłowe podanie nazwy</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
18.	<p>Prawidłowa odpowiedź w kolejności od góry:</p> <p>1. lodowiec dendryczny (himalajski) – Lodowiec Beringa – C</p> <p>2. lodowiec piedmontowy (podgórski) – Lodowiec Malaspina - B</p>	0-6	<p>1 pkt za każdą prawidłowo wypełnioną komórkę tabeli – razem 6 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
19.	<p>Prawidłowa odpowiedź w kolejności od góry:</p> <p>1. Nikaragua – tektoniczne – D</p> <p>2. Wlk. Jez. Niedźwiedzie – tektoniczno-lodowcowe –A</p> <p>3. Clearwater East – meteorytowe – E</p>	0-6	<p>1 pkt za każdą prawidłowo uzupełnioną komórkę tabeli – razem 6 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
20.	<p>Prawidłowe odpowiedzi w kolejności od góry:</p> <p>1. Emil Dunikowski</p> <p>2. Tadeusz Kościuszko</p> <p>3. Arkady Fiedler</p>	0-3	<p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – łącznie 3 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>
21.	<p>Prawidłowa odpowiedź wierszami w kolejności od góry:</p> <p>1. PN Wielkiego Kanionu – fot. 2</p> <p>2. PN Banff – fot. 5</p> <p>3. PN Arches – fot. 1</p> <p>4. PN Sekwoi – fot. 4</p> <p>5. PN Yellowstone – fot. 3</p>	0-10	<p>1 pkt za każdą prawidłowo wypełnioną komórkę tabeli – łącznie 10 pkt</p> <p>0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>

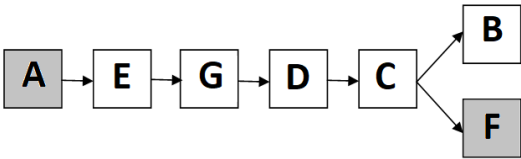
Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Odkrywamy Nowy Świat”

ZASADY/ KRYTERIA OCENIANIA

Za rozwiązanie arkusza można uzyskać maksymalnie **80 punktów**. Finalistami Konkursu zostaną uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **24 punkty**. Tytuł Laureata Konkursu otrzymają uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej **72 punkty**

Nr zadania	Prawidłowa odpowiedź	Punkty	Uwagi dotyczące punktacji																																			
1.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Litera</th> <th style="text-align: center;">Nazwa stanu USA</th> <th style="text-align: center;">Stolica</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">A</td> <td style="text-align: center;">Ohio</td> <td style="text-align: center;">Columbus</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">B</td> <td style="text-align: center;">Missouri</td> <td style="text-align: center;">Jefferson City</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">C i D</td> <td style="text-align: center;">Kalifornia</td> <td style="text-align: center;">Sacramento</td> </tr> </tbody> </table>	Litera	Nazwa stanu USA	Stolica	A	Ohio	Columbus	B	Missouri	Jefferson City	C i D	Kalifornia	Sacramento	0-6	Po 1 pkt za każdą poprawnie uzupełnioną komórkę w tabeli – razem 6 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź niespełniającą kryterium odpowiedzi																							
Litera	Nazwa stanu USA	Stolica																																				
A	Ohio	Columbus																																				
B	Missouri	Jefferson City																																				
C i D	Kalifornia	Sacramento																																				
2.	<p>W kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mulat 2. Zambos 3. Metys 	0-3	Po 1 pkt za każdą poprawnie dobraną nazwę metysa – razem 3 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź niespełniającą kryterium odpowiedzi																																			
3.	<p>W kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P 2. F 3. P 	0-3	Po 1 pkt za każdą prawidłową ocenę zdania – razem 3 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź niespełniającą kryterium odpowiedzi																																			
4.	<p>Prawidłowa kolejność: Kanada, Meksyk, Honduras, Haiti</p>	0-4	Po 1 pkt – za prawidłowe wpisanie nazwy państwa we właściwej kolejności – razem 4 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium odpowiedzi																																			
5.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Lp.</th> <th style="text-align: center;">Kanada</th> <th style="text-align: center;">Meksyk</th> <th style="text-align: center;">Haiti</th> <th style="text-align: center;">Honduras</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Kanada	Meksyk	Haiti	Honduras	1.	x	x	x	x	2.			x		3.		x			4.			x	x	5.			x	x	6.	x				0-6	1 pkt za każdy prawidłowo uzupełniony wiersz 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium
Lp.	Kanada	Meksyk	Haiti	Honduras																																		
1.	x	x	x	x																																		
2.			x																																			
3.		x																																				
4.			x	x																																		
5.			x	x																																		
6.	x																																					

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Odkrywamy Nowy Świat”

6.	<p>W kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P 2. F 3. F 4. P 	0-4	<p>1 pkt za każdą poprawną ocenę – razem 4 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>															
7.	<p>Odpowiedzi w kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B 2. C 3. A 	0-3	<p>1 pkt za prawidłowe przyporządkowanie – razem 3 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>															
8.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">Lp.</th> <th style="width: 40%;">Nowy Jork</th> <th style="width: 55%;">Meksyk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td style="text-align: center;">X</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td style="text-align: center;">X</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td style="text-align: center;">X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Nowy Jork	Meksyk	1.		X	2.	X		3.	X		4.	X		0-4	<p>Po 1 pkt za wpisanie znaku X w odpowiednią komórkę w tabeli – razem 4 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>
Lp.	Nowy Jork	Meksyk																
1.		X																
2.	X																	
3.	X																	
4.	X																	
9.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>Kukurydza</p>	0-1	<p>1 pkt za podanie prawidłowej nazwy rośliny uprawnej 0 pkt – za brak odpowiedzi bądź odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>															
10.	<p>W kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. większości 2. intensywny, mleczny 3. ekstensywny, dużą, mięsnym 	0-6	<p>1 pkt – za każdy poprawny wybór – razem 6 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi, błędny wybór lub odpowiedź nie spełniającą kryterium odpowiedzi</p>															
11.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <p>Rolnictwo plantacyjne: A., B., D., F., G.</p> <p>Rolnictwo wielkoobszarowe: B., C., E.</p>	0-8	<p>1 pkt za każdą poprawnie wpisaną literę w komórkę w tabeli – razem 8 pkt 0 pkt – za odpowiedź nie spełniającą kryterium lub brak odpowiedzi</p>															
12.	<p>Odpowiedź prawidłowa: A., C., F.</p>	0-3	<p>1 pkt – za wybranie każdego poprawnego czynnika – razem 3 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>															
13.	<p>Prawidłowa odpowiedź:</p> <pre> graph LR A[A] --> E[E] E --> G[G] G --> D[D] D --> C[C] C --> B[B] C --> F[F] style A fill:#ccc style E fill:#ccc style G fill:#ccc style D fill:#ccc style C fill:#ccc style B fill:#fff style F fill:#ccc </pre>	0-5	<p>1 pkt – za każdą prawidłowo wpisaną literę – razem 5 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>															
14.	<p>W kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rudy żelaza – B 2. rudy miedzi – C 	0-4	<p>1 pkt za każdą poprawnie uzupełnioną komórkę w tabeli – razem 4 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>															

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Odkrywamy Nowy Świat”

15.	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W Kanale Panamskim jest wiele zbiornikowców ze względu na bogate złoża ropy naftowej w Zatoce Meksykańskiej. Kanał pozwala zaoszczędzić na czasie podróży a tym samym na kosztach transportu. 2. Kanał Panamski jest kanałem międzynarodowym. Przepływa przez niego wiele statków towarowych, co pozwala szybciej dostarczyć towar do klienta zmniejszając koszty transportu i zmniejszyć ilość paliwa niezbędnego do żeglugi. <p>Uwaga! Uznajemy każdą logicznie poprawną odpowiedź.</p>	0-2	<p>1 pkt – za każdy poprawny argument – razem 2 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>
16.	<p>Prawidłowe odpowiedzi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jezioro Michigan 2. Jezioro Huron 3. Jezioro Erie 4. Jezioro Ontario 5. Rzeka Św. Wawrzyńca 6. Zatoka Św. Wawrzyńca 7. Ocean Atlantycki 	0-7	<p>1 pkt – za poprawne uzupełnienie nazw akwenów i rzek – razem 7 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>
17.	<p>Przykładowa odpowiedź:</p> <p>Ocena: Droga śródlądowa rzeki Świętego Wawrzyńca ma duże znaczenie.</p> <p>Uzasadnienie: Pozwala wpływać statkom oceanicznym do centrum kontynentu, gdyż jest głęboka. Dzięki temu towary i pasażerowie łatwo mogą się dostać do wielkich miast jak: Chicago, Buffalo, Milwaukee, Detroit, Cleveland, czy Toronto.</p> <p>Uwaga! Każda poprawna, logiczna odpowiedź powinna zostać uznana.</p>	0-1	<p>1 pkt za prawidłową ocenę wraz z uzasadnieniem 0 pkt – za błędną ocenę, brak odpowiedzi, rażące błędy rzeczowe w uzasadnieniu lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>
18.	<p>W kolejności od góry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Las Vegas – C 2. Chichén Itzá – A 3. Mount Rushmore – E 4. Denali – D 5. Wodospad Niagara – B 	0-10	<p>1 pkt za każdą prawidłowo uzupełnioną komórkę w tabeli – razem 10 pkt 0 pkt – za brak odpowiedzi lub odpowiedź nie spełniającą kryterium</p>

Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEŃ WOJEWÓDZKI 2021/2022
„Odkrywamy Nowy Świat”